

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kako bodo potekale priprave na volitve?

Te dni se v vseh gorenjskih občinah pospešeno pripravljajo na letošnje skupščinske volitve. Med drugimi so tudi v kranjski občini že pripravili načrt predvolilne aktivnosti, volilni program oziroma programske osnove za kandidiranje odbornikov in poslancev ter predlog kadrovskih izhodišč. Te dni pa pripravljajo še nekatere druge materiale, ki sodijo v okvir vsebinskih priprav na volitve.

Nosilci letošnjih priprav na volitve bodo organizacije socialistične zveze in sindikalne organizacije. Tako bodo o vseh dosedanjih dokumentih in pripravah v četrtek razpravljali predstavniki sindikalnih organizacij v občini, v petek pa še predsedniki krajevnih organizacij SZDL, krajevnih skupnosti in sekretarji organizacij zveze komunistov.

V nadaljevanju predvolilne aktivnosti v kranjski občini je zatem predvideno, da bodo od 25. januarja do 2. februarja v vseh krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah politični aktivni. Na teh se bodo pogovorili o nalogah, da bi bile vsebinske, organizacijske in kadrovske priprave čim bolj kvalitetne in da bi predvolilna aktivnost res zajela vse občane v občini. Posebej pa bo o teh dokumentih razpravljala tudi volilna komisija pri občinski konferenci socialistične zveze.

To uvodno razpravo bo potem 30. januarja zaključil občinski družbenopolitični zbor, na katerem bodo izvršila vodstva družbenopolitičnih organizacij, predsedstvo občinske skupščine ter predstavniki družbenih organizacij in občanov obravnavali med drugim tudi delo občinske skupščine v minuli mandatni dobi ter razvoj ekonomskih, samoupravnih in političnih odnosov v občini v zadnjih dveh letih.

Seji družbenopolitičnega zbora pa bodo že v začetku prihodnjega meseca (od 5. do 18. februarja) sledili zbori občanov oziroma zbori delovnih ljudi.

● Na zborih občanov bodo razpravljali o ustavnih spremembah, spremembah volilnega sistema, delu krajevnih skupnosti, razvijanju krajevnih samouprave, o delu odbornikov in poslancev itd.

● Zbori delovnih skupnosti pa bodo obravnavali delo občinske skupščine in odbornikov, volilni program itd.

● Tako na prvih kot na drugih zborih bodo volili tudi člane občinske kandidacijske konference, predlagali in sprejeli kandidate za odbornike občinske skupščine in predlagali možne kandidate za poslance.

Takšen bo torej v kranjski občini prvi del vsebinskih, organizacijskih in kadrovskih priprav na letošnje skupščinske volitve. Podobno pa bodo te priprave v prvem delu potekale tudi v drugih gorenjskih občinah.

A. Z.

5. seja občinske konference SZDL Škofja Loka Kljub vsemu zaupnica mladim

Burna razprava o družbenih organizacijah in društvih v občini

5. seja občinske konference SZDL Škofja Loka, ki je bila v ponedeljek, 20. I. popoldan in na kateri so obravnavali vlogo in mesto družbenih organizacij ter društev v celotnem samoupravnem sistemu občine, sta se poleg številnih predstavnikov društev udeležila tudi član predsedstva republiške konference SZDL France Kimovec — Žiga in predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina.

Uvodni govor je imel predsednik občinske konference SZDL Janez Thaler. Zvedeli smo za delo posameznih društev ter klubov, ki jih je — ne upoštevajoč družbenopolitičnih organizacij — v občini 135. Zlasti so se izkazala nekatera športna društva (KK Kroj, nogometni klub LTH, smučarji Transturista in seveda AMD Škofja Loka), pa tudi Rdeči križ, planinsko društvo, taborniki in gasilci. Govornik je zlasti poudaril nujnost sodelovanja med krajevnimi organizacijami SZDL in društvi po manjših naseljih občine, kjer nekatere skupine, bodisi športne ali pa kulturno-prosvetne, životarijo, naslanjajoč se zgolj na prizadevanja peščice starejših zanesenjakov.

V priloženem gradivu smo našli precej zanimivih podat-

kov, ki so vse prej kot spodbudni. Gre seveda za denar. V letih 1962 — 67 se vsota, namenjena društvom in klubom, ni prav nič povečala, dasi je ta čas občinski proračun narasel za tretjino. Nekoliko več sredstev so društva prejela šele lani.

Med debato, ki je sledila uvodnemu referatu, se je temperatura v sejni dvorani skupščine naglo dvigala. Društveni delavci iz posameznih krajev so kritizirali to in ono ter razkrivali vzroke neaktivnosti. Janez Tavčar je povedal, da krajevni odbori SZDL v Virmašah, Formah in Sv. Duhu »spijo spanje pravičnega«, čeprav se ljudje ne branjajo delati. Ludvik Bergant iz Luše meni, da so pri njih mrtvila krivi mladi, ki odhajajo za kruhom drugani, starejši pa ne morejo več toliko kot nekdanj. Vlado Rozman nas je seznanil z razmerami na Trati, kjer se dogaja, da posamezni klubi, prepuščeni sami sebi, brez društvenih prostorov, razpadejo, brž ko iz njih odide človek, ki predstavlja gonilno silo. Če bi SZDL nekoliko bolj bdela nad njimi, bi do tega ne prišlo. Zdravko Krvina pa sodi, da majhne občinske dotacije ne morejo biti razlog za neaktivnost. Navedel je primer AMD Škofja Loka, ki potrebna sred-

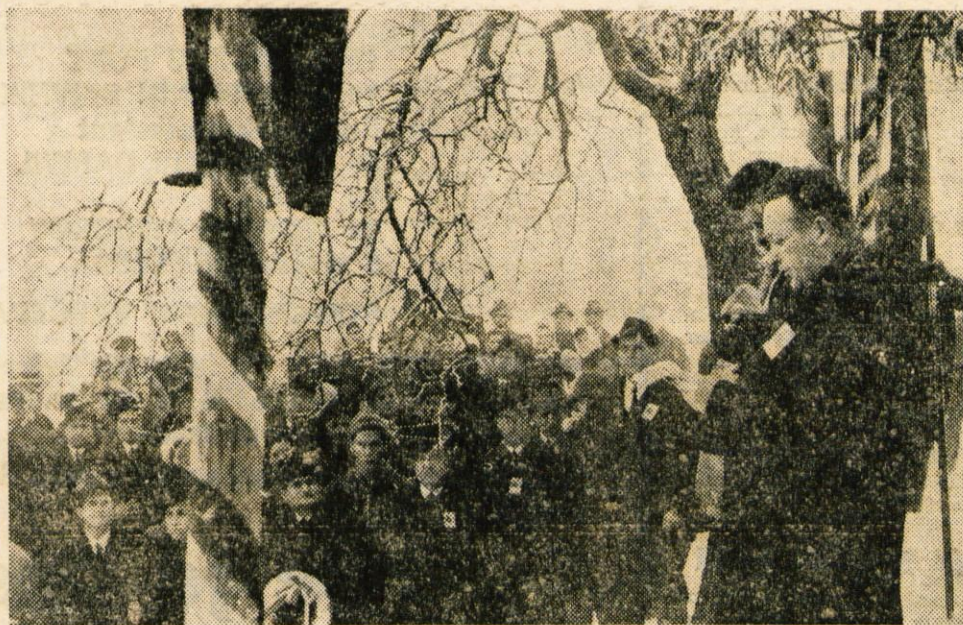
stva zna poiskati na drugačen način. Gospodarske organizacije dandanes še zdaleč niso več gluhe za potrebe klubov v občini. Glavni problem predstavljajo prostori, ki jih ni dovolj. V kratkem, tako smo slišali, nameravajo sestaviti prioriteten red, po katerem bodo obnavljali posamezne dvorane. Le-te pa bo treba potem bolje izkoriščati kot doslej.

Mnogi govorniki so valili krivdo za mrtvilo v posameznih društvih na mladino. Da noče delati, da ji gre le za denar, so očitali generaciji, ki je odrasla po osvoboditvi. Toda Ana Goljat, dolgoletna zaslužna delavka v občinski organizaciji RK, se ni strinjala z navedenimi očitki. In ob dejstvu, da je bilo lani 56 odstotkov vseh krvodajalcev, ki so se udeležili teh humanitarnih akcij, mlajših od 23 let, ji lahko samo pritrdimo. Ni naključje, da prav tista društva, v katerih je delež mladine zelo visok (planinci, taborniki, gasilci itn.), sodijo med najaktivnejša v občini.

Potem je Janez Krajnc, predstavnik nogometnega kluba LTH, kritiziral delo občinske zveze za telesno kulturo, ki že lep čas obstaja le na papirju. Njeni člani, povedi vodje posameznih športnih klubov v občini, se udeležujejo sestankov le, kadar je treba razdeliti sredstva. Vsakdo skuša svojim varovancem zagotoviti kar največ denarja, potem pa jih ni več blizu. Očitno bi bilo treba korenito spremeniti strukturo članstva, saj takšno kot je sedaj, ne more objektivno odločati.

Ob koncu so prisotni izglasovali, naj izvršni odbor SZDL na podlagi pripomb sestavi ustrezne sklepe in z njimi seznanijo vse prizadete.

I. Guzelj

Stane Prezelj med govorom pred spomenikom sedmih padlih borcev v Dražgošah. — Foto: K. Makuc. (O tem berite na 5. strani)

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

Živila
Kranj

Obvestilo in poziv!

Odbor koroških partizanov pri Republiškem odboru ZZZ NOV Slovenije je pred novim letom razposlal 5. številko »Vestnika«. »Vestnik« je informativno glasilo odbora in ga pošiljamo brezplačno. Vabimo vse nekdanje koroške partizane in aktiviste ter prijatelje Koroške, ki želijo prejemati »Vestnik«, da nam sporočijo svoj naslov na:

ODBOR KOROŠKIH PARTIZANOV, LJUBLJANA
Titova 11, pp. 333.

Letošnji april

Razmišljanje pred skupščinskimi
volitvami

Čeprav statistični podatki niso vedno popolnoma zanesljivi, so naslednje številke vredne pozornosti. Govore, da je izmed 670 poslancev sedanje zvezne skupščine samo 13 delavcev iz industrije, rudarstva in obrti, da je v zveznem svetu samo en neposredni proizvajalec, da je med 2880 poslanci vseh šestih republiških in dveh pokrajinskih skupščin samo 81 rudarskih, obrtnih in industrijskih delavcev, da je od skupno 132.074 članov svetov osnovnih in srednjih šol 8477 delavcev itd., itd.

Brez kakršnegakoli globlje razmišljanja lahko ugotovimo, da je na ključnih točkah našega družbenega življenja in samouprave oblasti premalo neposrednih proizvajalcev.

Morda gre za napačno tolmačenje. To je vsekakor možno. Pojem delavec radi poenostavimo in si ga zelo ozko razlagamo. Mislimo, da pod kategorijo delavcev spadajo samo ročni delavci. Gremo celo tako daleč, da mednje prištevamo le nekvalificirane delavce. Skratka, izključimo (zavestno ali podzvestno) mnoge ljudi, ki s svojim delom, ne glede na naravo, ustvarjajo življenjske dobrine in opravičujejo ime delavca.

Vse te besede niso nepo-

membne. Svojo pravo težo bodo dobile v letošnji volilni dejavnosti in končno obliko v njeni zadnji fazi — meseca aprila, ko bomo volili odbornike in poslance občinskih, republiških in zvezne skupščine. Letošnji april bo pomemben tudi zaradi tega, ker bodo aprilske volitve prve po spremembah republiške in zvezne ustave, pa tudi samega volilnega zakona. Težili bomo k oblikovanju takih skupščin, ki bodo po svoji sestavi sposobne kvalitativno in avtoritativno odločati in zagotavljati učinkovito izvajanje sprejetih odločitev. V nove skupščine naj ne bi prihajali ljudje s samo ozkim strokovnim znanjem, ampak ljudje s širokim družbenim obzorjem, predvsem delavci-ustvarjalci v delovnih organizacijah. Nove skupščine naj odsevajo strukturo današnje jugoslovanske stvarnosti.

V vseh dejavnostih in poklicih so ljudje, ki so zmožni opravljati odborniške in poslanske funkcije. Zato naj v nove skupščine prihajajo žene, mladina, neposredni proizvajalci, znanstveni in kulturni delavci, kmetje in obrtniki. Vendar, nobena skupščina ne sme izražati samo vso- te ozkih, posameznih interesov. Le-te mora združevati v nove kvalitete.

J. Košnjek

Spremembe v ZM Radovljica

Minuli teden je bila seja predsedstva občinskega komiteja zveze mladine v Radovljici. Na njej so razpravljali o kadrovskih pripravah pred zasedanjem občinske konference, ki bo 9. februarja letos. Poudarili so, da bi v prihodnje moralo biti v predsedstvu občinske organizacije več mladih komunistov kot do sedaj.

Na seji so tudi sprejeli predlog dosedanjega predsednika, da ga zaradi preobremenjenosti in vsakoletne večmesečne odsotnosti razrešijo funkcije. Za novega, polprofesionalnega predsednika, ki naj bi ga izvolili na februarjemskem zasedanju občinske konference zveze mladine, so predlagali Toneta Kapusa. Tone Kapus je zaposlen v tovarni Plamen v Kropi, kjer dela tudi v mladinski organizaciji.

A. Z.

O volitvah

Včeraj popoldne je bil posvet predsednikov krajevnih organizacij SZDL občine Tržič. Na njem so govorili o tehničnih in kadrovskih pripravah na bližnje volitve.

—rk

Miha Marinko v Tržiču

Jutri zvečer bo v prostorih Delavske univerze v Tržiču tovariš Miha Marinko govoril na novo sprejetim in mladim članom ZK o vlogi KPJ nekdanj in ZKJ danes. Ta razgovor je obenem tudi začetek praznovanja 50-letnice KPJ.

—rk

Gorenjska kreditna banka Kranj

S POSLOVNIMI ENOTAMI

na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Tržiču

razpisuje

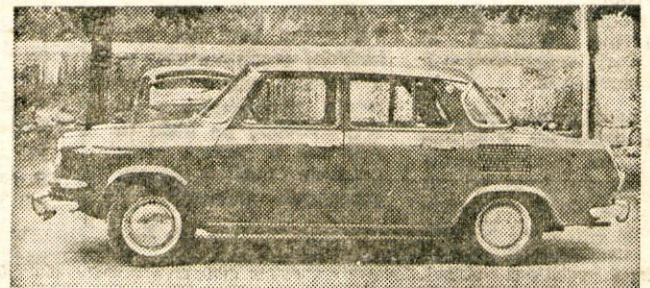
ZA VLAGATELJE VEZANIH HRA-
NILNIH VLOG IN DEVIZ. RAČUNOV

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

DNE 14. FEBRUARJA 1969

V POSLOVNIH PROSTORIH PODRUŽNICE ŠKOFJA LOKA

prva
nagrada
je
osebni
avto
ŠKODA

10 DVOKOLES PONY
10 ELEKTRIČNIH BRIVNIKOV
Braun Iskra sikstant
50 ROČNIH UR DARWIL
10 ODEJ
10 JEDILNIH PRIBOROV
9 NALIVNIH PERES

STANOVANJSKI VARČEVALCI

pa bodo prav tako 14. februarja izžrebali 10 denarnih nagrad v vrednosti 5100 N din za nakup gradbenega materiala ali opremo po izbiri.

Pohitite s privarčevanimi zneski v vašo Gorenjsko kreditno banko.

Še je čas!

DAMSKI PLAŠČI
DAMSKI KOSTUMI
MOŠKI PLAŠČI

VELIKO
ZNIŽANJE
C E N

OTROŠKI PLAŠČI
OTROŠKE HLAČE
BLAGO ZA DAMSKE PLAŠČE

do 50 %

VSEM IZDELKOM IZ ZLATA JE ZNIŽANA CENA ZA 10 ODSOTKOV

blagovnica namo škofja loka

Kdaj predor pod Karavankami?

Minuli petek dopoldan je bila v prostorih republiškega izvršnega sveta tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki IS zbrane novinarje seznanili z nekaterimi novimi zakonskimi osnutki glede cestnega in železniškega prometa, šolstva ter zdravstva.

O načrtih za modernizacijo ceste Sentilj — Gorica, ki bo tekla čez vso Slovenijo in bo povezovala severovzhodni ter jugozahodni del republike, je govoril član IS Boris Vadrnjak. Že letos nameravajo pričeti z gradnjo odseka Vrhnika — Razdrto. Do leta 1971 naj bi bil usposobljen za ves promet. Prav tako bo do jeseni izdelan projekt za obnovo štajerskega kraka bodoče magistrale na relaciji Hoče — Levec. Načrte bodo predložili mednarodni banki.

Za nas pa je zanimiva zlasti informacija o izpeljavi predora pod Karavankami. Na zadnji seji so člani IS soglasno ugotovili, da velja gradnji tega prometnega objekta posvetiti vso pozornost. Cestni sklad bo preučil zamisli in kasneje izdelal študijo. Predor bi moral biti končan v nekaj letih. Upoštevati je namreč treba, da v zahodni Evropi že gradijo veliko mednarodno cesto, ki bo kmalu speljana do Beljaka. Lahko si mislimo, kakšen vpliv na gospodarski, zlasti pa na turistični razvoj Gorenjske utegne imeti predor, saj bi se z njegovo pomočjo dober del prometa usmeril prek naših meja. Šele potem

bo priljubljen naziv »križišče Evrope«, kot tako radi imenujemo Slovenijo, prišel do svoje polne veljave.

KJE DOBITI SREDSTVA?

Ob koncu debate o cestnem prometu smo slišali za nekaj predlogov, ki jih bo odslej — sporazumno z drugimi republikami — zagovarjal izvršni svet SRS. V mislih imamo zahtevo, naj se sredstva zveznega proračuna prenesejo na republike, saj bi bilo, to upoštevajoč določilo, da mora republika sama vzdrževati cestno omrežje, edino pravilno. Doslej se je večina (80 odstotkov), denarja, zbranega s pomočjo cestnih taks in prometnega davka na goriva, stekalo v zvezno blagajno. Samo Slovenija je bila s tem ob več kot 200 milijonov novih din. Strokovnjaki menijo, da bi moralo biti razmerje 80 proti 20, po katerem se delijo omenjena sredstva (v prid federacije), vsaj obrnjeno.

Vsiljuje se tudi vprašanje, kako razbremeniti obstoječe cestne zmogljivosti. Delež avtomobilskega tovornega prometa v zadnjih letih neprestano raste — seveda na račun železnice. Gospodarstveniki so mnenja, da bi morali

zvišati ceno nafte, ki je daleč pod evropskim nivojem, in s tem posredno razbremeniti cestno omrežje. Tovorna vozila namreč često predstavljajo oviro v vse gostejšem prometu, kvarijo asfaltni trak in odžirajo zaslužek železnici.

400 MILIJONOV ZA NOVE SOLE

Dr. Vladimir Bračič je govoril o predlogu načrta za povečanje osnovnošolskega prostora, ki so mu dali naziv »Sto šol za stoletnico osemletne šolske obveznosti.« Program temelji na sklepih občinskih skupščin, ki imajo — ali pa bodo kmalu imele — vsaka zase izdelan podoben plan gradnje ter obnove osnovnošolskih poslopij. V petletni akciji (predvidoma bo stala 400 milijonov novih din) naj bi zgradili vrsto novih stavb ter prenovili in modernizirali stare. Potreben denar nameravajo zbrati na dva načina: z dolgoročnimi krediti republike (enoodstotna obrestna mera ter rok vračila 20 let) in s koriščenjem lastnih sredstev občin, kamor sodi denar, zbran s samopripevkom in redna proračunska sredstva. Pri dodeljevanju kreditov bodo upoštevali najrazličnejše elemente. Obravnavati bi bilo treba vsako občino posebej. Računajo, da se bo že do leta 1975 iz anui-

tet (obresti in vrnjeni dolg) nabralo precej sredstev. Le-te bo moč znova posojati.

In kaj je glavni cilj programa? S postavitvijo 100 novih šolskih zgradb, s prenovitvijo 270 že obstoječih zavodov ter z modernizacijo učnih metod naj bi ukinili dvo in tri izmenski pouk. Akcija bo zajela 55.000 učenecv.

SKUPINSKI POPUSTI — ODSLEJ DRUGACE

IS je sklenil republiški skupščini predložiti tudi predlog sprememb zakona o popustih za skupinska potovanja otrok, delovnih kolektivov ter drugih. Zvedeli smo namreč, da je bil sedanji način kontrole teh ugodnosti neučinkovit, da so zato šolske skupine in kolektivi pro-

metna podjetja nemalokrat grdo izkoriščali. O tem zgovorno priča vsota 5 milijonov novih din, kolikor je morala republika prizadetim organizacijam odrediti za kritje izgube v lanskem letu. Po novem bodo vnaprej določena sredstva — 3 milijone novih din jih je letos — razdelili temeljnim izobraževalnim skupnostim in raznim zvezam, ki naj same gospodarijo z denarjem ter ga po lastni presoji dodeljujejo raznim skupinam. Izobraževalne skupnosti tako ali tako morajo potrditi programe vseh šolskih ekskurzij in zakaj ne bi odločale še o dolžini ter stroških potovanj? Izvršni svet bo prometnim podjetjem, predlagal, da odobrijo 30-odstotni popust.

I. Guzelj

Odslej samo 35 odstotkov

Ko so lani v juniju ukinili vlak na progi Ljubljana — Kamnik, so precej negotovili predvsem dijaki in študentje, ki se morajo voziti vsak dan v šolo. Seveda niso negotovili in tarnali neupravičeno, saj bi za mesečno avtobusno vozovnico do Ljubljane morali plačati kar 145 novih dinarjev.

Da pa so se vozači in predvsem njihovi starši vsaj delno oddahnili, je pripomoglo avtobusno podjetje Ljubljana-transport, ki je znižalo ceno za 20 odstotkov (tj. komercialni popust), temeljna izo-

brazevalna skupnost pa je prispevala 25 odstotkov. Tako so študentje in drugi šolarji plačevali le 55 odstotkov celotnega zneska, tj. 79,75 N dinarjev.

Se bolj pa so bili »plitvici« žepi šolarjev presenečeni, ko je ob novem letu Ljubljana-transport prispeval še 5 odstotkov, 15 odstotkov pa je primaknila še republiška TIS. Torej, sedaj plačujejo samo 35 odstotkov celotnega zneska in jih vozovnica do Ljubljane stane 50,75 N dinarjev.

T. S.

Gorenjsko gospodarstvo pod drobnogledom

Vest o tem, da je medobčinski svet ZK za Gorenjsko minul petek na razbirni seji razpravljal o gibanju gospodarstva na Gorenjskem v 9 mesecih preteklega leta, je znana. Če bi skušali osvetliti to razpravo in nekatere ugotovitve, potem je najprej treba priznati, da je bila glede na trenutni gospodarski položaj na Gorenjskem in na republiški razvojni program razprava nedvomno upravičena in potrebna.

Analiza, ki jo je za razpravo pripravil Jože Dolenc sicer ni zajela vseh podatkov s področja gospodarstva oziroma dohodka, zaposlenosti itd., vseeno pa zbrani podatki kažejo, da so problemi gorenjskega gospodarstva sorodni republiškim. Lahko bi rekli, da je bilo minulo leto (od začetka izvajanja gospodarske reforme) prelomno.

Prvič smo bili lani priča določeni ustalitvi.

To se predvsem kaže v dokaj enakomerni rasti gospodarstva, dokaj umirjenih cenah, rasti družbenega proizvoda oziroma produktivnosti, povečanju osebnih dohodkov, zmanjšanju zalog oziroma povečanju fakturirane realizacije itd. Vse to pa so podatki, ki precej pomirjajo. Pomirjajo namreč zato, ker število tistih problemov, ki jih bo v gospodarstvu še treba reševati, ni več tako veliko.

Določena nezanesljivost oziroma neurejenost v spreminjanju pogojev gospodarjenja se namreč za zdaj še najbolj kaže v naraščanju terjatev do kupcev. To pa ni zgolj gorenjski, marveč vsejugoslovanski problem. V zvezi s tem se pojavlja tudi neizpolnjevanje pogodbenih ob-

veznosti, kar pa v danih okoliščinah nekoga bolj prizade ne, drugega manj. Vsekakor so se v zadnjem času že dokaj dobro na tem področju vključile banke z dajanjem kratkoročnih kreditov. Ti so minulo leto precej porasli. Na Gorenjskem pa je pri tem pokazala veliko razumevanja tudi Gorenjska kreditna banka.

Sicer pa analiza o lanskem 9-mesečnem gospodarjenju na Gorenjskem ni zanimiva le zaradi teh primerjav. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je gorenjsko gospodarstvo v tem obdobju doseglo nižji porast produktivnosti v primerjavi z republiko in zvezo. Prav tako so bili osebni dohodki na zaposlenega po obsegu na Gorenjskem za 3 odstotke nižji od povprečnih osebnih dohodkov v republiki in za 12 odstotkov večji

od jugoslovanskega povprečja. Ze ta dva podatka nam pokazeta obstoječi gorenjski gospodarski kapital v precej drugačni luči, kot smo je bili do sedaj navajeni. Hkrati to zavrača mnenja in trditve nekaterih o precejšnji gospodarski moči Gorenjske v primerjavi z drugimi področji v republiki in zvezi.

Zato je tudi pohvalna ugotovitev oziroma predlog, ki so ga na zadnji seji sveta vsi podprli, da na Gorenjskem potrebujemo neki medobčinski strokovni organ, ki bi v določenih trenutkih lahko prestrigel s preštudiranimi primerjalnimi podatki. V širših razpravah — pri čemer mislimo na republiška krajša in daljša predvidevanja — pa bi s takšnimi analizami lahko realneje in konkretnije nastopali in razpravljali. Ker takšnega organa gorenjsko gospodarstvo trenutno nima in ob takšnih in podobnih

(širokih) razpravah vidimo le nekdano moč gospodarstva, je razumljivo, da so potem mogoča tudi takšna protislovja, ki jih trenutno kaže omenjena analiza.

Vendar pa je ob takšni ugotovitvi treba povedati še dveje:

● Gorenjsko gospodarstvo mora še precej razviti svoje sposobnosti in postati bolj vitalno. S svojimi programi pa se mora vključiti tudi v širši (republiški in zvezni) razvojni oziroma proizvodni program.

● Res je, da mora Gorenjska že zaradi obstoječega kapitala biti zastopana v slovenskem programu, vendar pa bi v posameznih primerih morala nastopati bolj enotno kot do sedaj. To pa pomeni usklajevanje, povezanost in enotnost pri zagovarjanju in uresničevanju zastavljenih in programiranih ciljev.

A. Zalar

Sprememba imena za občinski organ

Na zadnji seji občinske skupščine občine Jesenice so odborniki sprejeli Odlok o organizaciji temeljnih in posebnih upravnih organov skupščine občine Jesenice.

Organizacija temeljnih in posebnih upravnih organov skupščine občine je bila prvotno predpisana s statutom občine Jesenice. S spremembami in dopolnitvami tega statuta pa je določeno, da se temeljni in posebni upravni organi ustanovijo z odlokom. To določilo narekuje, da je potrebno tudi vsako nadaljnjo spremembo ali dopolnitev organizacije upravnih organov urediti z ustreznim odlokom, notranjo organizacijo in sistematizacijo delovnih mest pa se določi s pravilnikom o samoupravljanju, notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest ter medseboj-

nih delovnih razmerij upravnih organov skupščine občine ali z ustreznim drugim aktom, ki ga sprejme svet delovne skupnosti v soglasju s tajnikom skupščine.

Sprejeti odlok določa, da so temeljni upravni organi skupščine občine Jesenice naslednji: tajništvo, oddelek za splošne zadeve, oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve, oddelek za finance, davčna uprava, oddelek za družbene službe in oddelek za narodno obrambo. Isti odlok določa, da so posebni upravni organi: katastrski urad in krajevni urad.

Da bi bralci lažje dojel smisel sprememb v novem odloku, se zaustavimo pri dveh temeljnih spremembah. Med temeljnimi upravnimi organi ni oddelka za notranje zadeve. V tem primeru

gre izključno za spremembo naslova organa, ki je bila nujna zaradi uskladitve nekaterih temeljnih upravnih organov z veljavnimi predpisi. Občinski upravni organ, ki je doslej opravljal zadeve, ki zadevajo izvajanje predpisov o državljanstvu, o družini, zborovanjih in drugih javnih shodih, o matičnih knjigah, o osebnih imenih, o osebni izkaznici, o posesti o nošenju orožja in streliva, o potnih listih za prehod čez državno mejo, o prebivanju tujcev, o varstvu pred požarom in upravne zadeve s področja varnosti prometa na javnih cestah, se je imenoval oddelek za notranje zadeve. Ker pa je nov zakon o notranjih zadevah razmejil, kaj spada v področje notranjih zadev in kaj v splošne zadeve, se bo ta oddelek odlej imenoval oddelek za splošne zadeve.

V drugem primeru pa gre za ustanovitev novega temeljnega upravnega organa, ki se bo po predlogu imenoval »davčna uprava«. S tem gre po sedanjí temeljni organizaciji za razmejitev pristojnosti na dva oddelka, in to na »davčno upravo«, katere področje se nanaša na delo v zvezi s prispevki in davki, nadzorstvo nad zavezanci, kako izpolnjujejo davčne obveznosti do družbene skupnosti, prisilno izterjavo obveznosti ter upravno kaznovanje prekrškov v zvezi s prispevki in davki. Ostali del nalog — pristojnosti s področja proračuna in skladov ter vse premoženjsko pravne zadeve pa bi spadale v pristojnosti oddelka za finance.

A. Z.

J. Vidic

Odbor za proslavljanje

Letos praznujemo 50-letnico ustanovitve komunistične partije Jugoslavije, zveze sindikatov in zveze komunistične mladine. V Kranju so komite občinske konference ZK, Občinski sindikalni svet in Občinski komite zveze mladine imenovali občinski odbor za proslavljanje teh pomembnih obletic. Predsednik odbora je Andrej Brovc. V odboru so še: Martin Košir, ing. Sinkovec Stane, Toplak Stane, Danila Gril, Artaz Mija, Miklavčič Tone, Božič Stane, Boštjančič Stane, Zalokar Slavko, Rogelj Franc, Bajželj Pavle, Istenič Franc, Kalan Slavko, Skok Marjan, Avguštin Cene, Janhar Igor, Polak Branko, Habe Ciril, Rink Pavel, Pelko Anton, Drakslar Stane, Farčnik Marinka, Bavdek Boris in Horjak Tatjana. Na včerajšnji prvi seji se je odbor konstituiral in razpravljal o programu praznovanja. AB

Pomemben dogovor komunistov pred volitvami

V ponedeljek, 20. januarja, je bila v Ljubljani druga seja centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije. Osrednja tema razprave so bile politične priprave na skupščinske volitve. Uvodno besedo je imel član CK ZKS Janez Vipotnik. Med drugim je poudaril, da je neposredni nosilec politične predvolilne dejavnosti, vsebinskih in kadrovskih priprav socialistična zveza. Kandidiranje odbornikov in poslancev, kot je dejal referent, prenaša zakon na SZDL, vendar ne na njeno institucionalizirano formo strukturo marveč na njene javne tribune. Te pa nastajajo v bazi, saj se kandidacijske konference oblikujejo iz delegatov, ki jih neposredno volijo občani. Poudaril je, da velja v pripravah za skupščinske volitve posebna skrb izdelavi volilnih programov. Programska izhodišča morajo pomeniti osnovno usmeritev družbenopolitičnega in ekonomskega razvoja v nadaljnjem obdobju — morajo biti demokratičen dogovor vseh naprednih sil.

Ko je govoril o kadrovski politiki je dejal, da se moramo usmeriti predvsem k novim, svežim, sodobno politično angažiranim ljudem, ki razumejo družbene in politične procese. Zveza komunistov pa mora biti še vna-

prej poglavitna notranja gibalna sila predvolilne politične dejavnosti in se mora dosledno boriti za zakonitost in demokratičnost celotnega volilnega postopka tako, da bo ta potekal javno in na demokratični osnovi znotraj socialistične zveze. »Komunisti se bomo odločno uprli, v javni demokratični borbi, vsakemu delovanju in organiziranju volilne kampanje, če bi ta nastala zunaj socialistične zveze,« je poudaril Vipotnik.

V razpravi so sodelovali številni razpravljalci. Med njimi je bil tudi tovariš Martin Košir. Poudaril je, da je posebej pomembno, da v predvolilni aktivnosti posvete komunisti vso svojo skrb programski usmeritvi skupščin. Vsa politična prizadevanja morajo potekati znotraj socialistične zveze, če bi se dogajala drugače to ne bi bilo v skladu z reorganizacijo zveze komunistov. Članstvo ZK se namreč ne more spoznavati le znotraj organizacije. V prizadevanjih, kot je dejal Košir, da bodo nova predstavniška telesa kar najbolj odražala našo družbeno strukturo, je potrebno še posebej upoštevati mlado generacijo; ta pa se mora boriti, mora biti aktivna v predvolilni dejavnosti.

Skupščina prostovoljcev — borcev za severno mejo

Zveza prostovoljcev-borcev za severno mejo 1918/19 je za soboto, 25. januarja, pripravila skupščino medobčinske organizacije borcev za severno mejo. Skupščina bo

ob 15. uri v sejni dvorani doma upokoencev v Tomšičevi ulici 4 v Kranju. Organizacija vabi vse prostovoljce-borce za severno mejo, da se skupščine udeležijo.

Preučiti osebne dohodke

V petek je bil v elektromehaniki Iskra v Kranju občni zbor sindikalne organizacije. Na njem so ugotovili, da so v tej kranjski tovarni v zadnjih dveh letih dosegli precej lepih uspehov pri povečanju proizvodnje in produktivnosti. Vendar pa s tem še vedno niso zadovoljni, saj s prečjem osebnih dohodkov, ki znaša 88.300 starih dinarjev, še vedno precej zaostaja za drugimi delovnimi organizacijami.

Menili so, da je razmerje med najnižjimi in najvišjimi osebnimi dohodki, ki znaša 1:6 v redu, manj ustreza pa je razdelitev dohodka med obema mejama. Poudarili so, da so nekateri strokovnjaki preslabo nagrajeni in da je preseganje norm ponekod preveliko. Čeprav so se stri-

njali, da so tovarnam v okviru združenega podjetja potrebne skupne službe, pa z njimi niso najbolj zadovoljni. Rekli so, da je njihova pomoč tovarnam velikokrat neučinkovita in prepočasna. Zato so poudarili, da bi te službe morale narediti več, kot jim za njihovo delo daje kranjska tovarna. Skratka, zavzemali so se za ustrezno plačilo za njihovo delo.

V razpravi pa so tudi poudarili, da kranjska tovarna zadnje čase precej zaostaja v tehnologiji za drugimi. To pa predvsem zaradi zastarele in istrošene opreme. Zato so se na občnem zboru zavzeli za postopno uvažanje sodobnejše tehnologije in modernizacije proizvodnje.

Občnega zbora sindikalne organizacije v kranjski Iskri sta se udeležila tudi predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Tone Kropušek in predsednik republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jože Globačnik — Foto: F. Perdan

Narodni heroj Anton Dežman-Tonček je zbranim patroljam in udeležencem opisal potek takratnega boja. — Foto: K. Makuc

Častna oddolžitve v Dražgošah

Ob zaključnih prireditvah »Po stezah partizanske Jelovice 1969« in občinskega praznika Škofja Loka je ta zgodovinska vasica dobila izrazito partizansko-zimskošportni značaj.

Po dveh, treh dnevih treningov in tekmovanj spretnih smučarjev je bila v nedeljo, 19. januarja, v Dražgošah slovesna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice«, dvanaajsta po vrsti. Ta je bila letos še posebno slovesna in obiskana, ker je bila prvič v sklopu občinskega praznika. Razen smučarjev domala iz vseh krajev Slovenije, zlasti pa z Gorenjske in iz vrst pripadnikov JLA so na prireditveni prostor prišle patrolje, predstavnice vseh važnejših partizanskih enot Gorenjske, prišla je mladina škofjeloških šol, spomeničarji in udeleženci takratnih dražgoških bojev in veliko ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Prireditve so bile res častna oddolžitve vsakoletnemu spominu žrtvam in padlim borcem takratnih tridnevni bojov. Najprej se je velika množica udeležencev poklonila spominu padlih borcev Cankarjevega bataljona, kjer je govoril udeleženec te bitke, poznejši komandant kokrškega odreda Stane Prezelj. Omenil je cilje miru in pravice našega takratnega boja in današnje razmere v svetu, kjer še vedno prevladuje sila in ne svoboda človeka. Na skupnem grobišču, kjer je pokopanih 42 postreljenih domačinov, pa je spregovoril Franc Lotrič. Žalostinke »Kot žrtve...« in druge, ki jih je na obeh krajih zapel domači pevski zbor, so obudile spomin na tiste črne dni, ko je ta vasica morala plačati tako krvav davek za svojo zavest, za naše skupne cilje.

Zatem so se po strmih smučinah izpod Jelovice začeli spuščati mladi in stari smučarji v skupinah in posameznikih med katerimi so bi-

li za gledalce največja zanimivost stari veterani. Opoldne, ko so na cilju pred šolskim poslopjem imenovanem po narodnem heroju Stanetu Zagarju zabeležili zadnje prihode tekmovalcev, pa so prišle partizanske patrolje. Iz vseh krajev Gorenjske, v imenu vseh nekdanjih partizanskih enot so prinesle borbene pozdrave. Sledil je slavnostni koncert in predsednik skupščine Škofja Loka Zdravko Krvina je čestital vsem tekmovalcem ter pozdravil vse udeležence, doslej najbolj obiskane prireditve v Dražgošah.

Prva je prišla na cilj patrolja bohinskega odreda. Zatem so se zvrstile še patrolje Cankarjevega bataljona in gorenjskega odreda iz Radovljice, Prešernove brigade iz Kranja, kokrškega odreda iz Trziča, jeseniškega in škofjeloškega odreda. Pomembno je, da so v teh patroljah sodelovali preživeli borci dražgoške bitke, nosilci partizanske spomenice in da-

man—Tonček pa je zbranim spregovoril o poteku dražgoških bojev in o moralnih, političnih in vojaških uspehih ob tem.

Za mnoge udeležence pa je bilo največje zanimanje za smučarske uspehe. Letos se je udeležilo izredno veliko število tekmovalcev. Skupno je startalo 239 smučarjev v 20 disciplinah razredov, skupin in posameznikov. Nekateri so sicer nastopili po dvakrat, vendar je bila celotna prireditev zelo množična, peštra in ob tem tudi dobro organizirana, kar je zasluga izkušenega organizacijskega odbora pod vodstvom polkovnika Ivana Franka — Izloka.

Vzdolž proge, še posebno pa na cilju, je bilo razpoloženje na višku, ko so bili na vrsti stari veterani. Startalo jih je 12. Vsi nad 49 let starosti, nekdanji »asi« belih poljan. Ker se 61-letni prijavitelj France Smolej z Jesenic ni predstavil na startu (baje zaradi bolezni) je bil med njimi najstarejši 58-letni Lovro Zemva iz Gorij. Slo je »malo za šalo, malo zares!« Znani veteran Gregor Klančnik iz Raven je imel smolo in zgrešil je cilj. Tako je bil drugi. Prvi pa je bil Matevž Kor-

dež z Jamnika. Toda v pogovoru je dejal: »Če boste mene omenjali, napišite, da sem to dosegel z mažo, ki jo sam delam.«

Rezultati: ml. mladinke z razredi — 3 km: 1. Pristov 9:09 (Gorje), 2. Peterman, 3. Bešter itd. **ML. mladinke brez razreda — 3 km:** 1. Pavlič 12:03 (Lovrenc na Pohorju), 2. Rihhtar, 3. Pehar. **ML. mladinci brez razredov — 4 km, patrolje:** 1. TVD Partizan Gorje 9:37, 2. Jesenice, 3. Jesenice II. **ML. mladinci z razredi — 6 km:** 1. Triglav (Kranj) 23:11, 2. Jesenice, 3. Dol pri Ljubljani. **Star. mladinke z razredi — 3 km:** 1. Rode (Ihan) 10:05, 2. Stojc. **Star. mladinci z razredi — 8 km:** 1. JLA 44:50, 2. Radovljica. **Člani z razredi — 6 km:** 1. Grilč (Lovrenc) 27:24, 2. Grušovnik, 3. Salamon. **Člani brez razredov — 8 km, s streljanjem:** 1. TVD Partizan Dol III. 53:29, 2. Dobovec, 3. TVD Partizan Dol I. **Člani z razredi — 10 km (10 patrolj):** 1. Jesenice 37:58, 2. Partizan Gorje, 3. Jesenice II. **Veterani 40 do 49 let — 4 km:** 1. Kordež 7:30, 2. Preželj, 3. Rovšnik. **Veterani nad 49 let — 4 km:** 1. Kordež 7:01, 2. Klančnik, 3. Pogačnik K. M.

Učenci poklicnih šol tekmujejo

Točno ob 9. uri dopoldne se je v ponedeljek na kranjski gimnaziji začelo tekmovanje učencev prvih letnikov poklicnih šol kovinarske in elektro stroke z Gorenjske in iz Novega mesta. Letošnje tekmovanje je že šesto po vrsti, 24 učencev pa tokrat prvič tekmuje za memorial nekdanjega pedagoškega svetovca Vilka Kusa. Tekmovanje je razdeljeno na dva dela. V ponedeljek in včeraj (torek) so tekmovali v prak-

tičnem delu, danes (sreda) pa bodo odgovarjali še na vprašanja iz teorije.

Danes — po končanem tekmovanju — bodo vsem tekmovalcem podelili nagrade, pokale in diplome, ki so jih tokrat prispevala posamezna podjetja in zasebni obrtniki. Pokrovitelj letošnjega tekmovanja v Kranju je občinski sindikalni svet, prireditelj pa poklicna šola kovinarske in elektro stroke Kranj.

A. Ž.

Tekmovanje učencev prvih letnikov poklicnih šol Gorenjske — Foto: F. Perdan

France Zupet — Krištof

razstavlja risbe v Prešernovi hiši

V petek, 17. januarja, je bila v galeriji Prešernove hiše odprta razstava risb (in štirih akvarelov ter treh olij), ki jih je ustvaril France Zupet-Krištof (rojen v Ljubljani 1939, absolvent Akademije za likovno umetnost v Ljubljani). Približno 60 ljudi se je udeležilo otvoritve, na kateri je pel sekretar Aljaževih šest; pesmi Štancarja Monosa pa je recitiral mladi Kavšek, ki je za konec recitiral še Prešernovo Zdravico. Ravnatelj Gorenjskega muzeja je v uvodnem govoru poudaril, da velja kot nenapisano pravilo galerije, da budno spremlja delo najmlajših slikarjev in njihovo delo tudi pokaže na razstavah, kakršna je razstava risb Franceta Zupeta.

O vrednosti risbe kot samostojne umetnine je bilo že večkrat govora in o tej temi napisanih že mnogo razprav. Toda šele novjši čas je dal risbi kot samostojnemu pobudniku umetniškega dela vrednost polnokrvne umetnine. Seveda gre tu za tisto risbo, ki se ji v vrsti stopenj

— kolikor jih ima ta zvrst ali veja likovnega ustvarjanja — stopnjuje recimo vrednost, od spontane skice z bežnim zapisom nekega optičnega vtisa ali nedoločene fantazijske predstave do samostojne risbe, nositeljice umetniško ustvarjalne vloge v likovni kulturi. Risba ima posebne lastnosti, da brez pomoči barve prevzame vso težo umetniške stvaritve kot samostojnega izraznega sredstva, starega prav toliko, kolikor je stara umetnost sploh. Likovni svet črt je risba, je ustvarjanje, ki na brezmadežni beli ploskvi papirja utrjuje predstavo o čutno zaznavnem svetu na način, ki je seveda nujno abstrakcija tistega, kar zazna naše oko.

Ta naša zaznava je včasih tako spremenjena resničnost, da jo lahko razbere samo sam ustvarjalec, je pa tudi hotenje z risbo ponazoriti določene duhovne komponente ali tisto, kar je gledalčevim očem vidno šele takrat, ko iz črt, ki ponazarjajo določen predmet, razberemo tudi

vsebino. Ustvarjalni zagon in umetniško vrednost prejme risba tako kot vsako umetniško delo takrat, ko je zgolj večini obrtne spretnosti dodan osebni umetniški moment. S tem trenutkom risbe niso več samo posnetki resnične oblike predmeta, temveč so likovno utrjevanje umetniške zamisli. In to daje risbi (in seveda vsakemu umetniškemu delu) tisto vrednost, ki ji gre kot samostojni umetniški stvaritvi.

Za Franceta Zupeta-Krištofa je risba kristalizacija misli, tako da njegovi obrazi in portreti niso samo to, temveč veliko več. Že sami naslovi pod njegovimi deli pričajo o hotenjih, ki jih Krištof hoče izluščiti iz posameznega obraza, iz pretresljive razgaljenosti duše, ki jo ti obrazi razodevajo in ki so izpostavljeni v prav tolikšni meri, kolikor njihov interpret. Zaradi bolezní se avtor čuti stalno ogroženega in zaradi tega se zateka v svet ustvarjanja kot k edini možni skrajnosti, kajti sila ustvarjanja je tista, ki mu vrača mir in ki ne kaže nikakršne bolnosti.

Prizadetost omogoča Krištofu zapisovati vtise okolja, ki je mračno, iz katerega pa vedno znova prihaja kot zmagovalec in premagano silo nosi s seboj na papirju, kjer se razodeva kot krčevit boj živčno vztrepetanih do razburkanih črtic, ki sestavljajo njegovo risbo — in podobnega je mnogo opaziti v Krištofovih slikah.

Tako je treba gledati na risbe, ki jih razstavlja France Zupet-Krištof, ki mu je realizacija svojega lastnega sveta glavna zapoved pri ustvarjanju, to pa odzvanja impulzom, ki jih izžareva opus velike slovenske slikarke Karle Bulovec-Krakove.

A. Pavlovec

Višja izobrazba — večje kulturne potrebe

Anketa o kulturnih potrebah občanov kranjske občine je zajela 672 anketirancev. S področja krajevnega urada Preddvor jih je odgovarjalo 151, krajevnega urada Cerklje 174 in mesta Kranja 347.

Dobljeni rezultati povedo marsikaj zanimivega. 37,9 odstotka anketirancev želi bolj razgibano gledališko, 32,3 odstotka pa pestrejšo in kvalitetnejšo glasbeno življenje. 18,4 odstotka anketiranih občanov si želi več predavanj. Torej, le tretjina, natančneje 35,6 odstotka anketiranih je z ravnijsko kulturnega življenja v občini povsem zadovoljnih. Med zadnjimi je kar 68,2 odstotka takih, ki nimajo dokončane osnovne šole in le 14,8 odstotka tistih z visoko ali višjo izobrazbo. To pomeni, da je izobrazbena raven izredno pomembna pri zadovoljevanju kulturnih potreb občanov. Z rastjo stopnje izobrazbe rastejo tudi kulturne potrebe. Med tistimi, ki nimajo končane osnovne šole, jih je samo 1,2 odstotka takih, ki pogrešajo umetniške razstave, med tistimi z visoko in višjo izobrazbo pa je teh kar 40,7 odstotka. To pomeni, da so umetniške razstave tiste oblike kulturne aktivnosti, ki so najizrazitejše povezane z izobrazbo.

Kako je z gledališkimi predstavami. V Kranju imamo dokaj aktivno gledališče. Pa tudi možnosti za povečanje gledaliških predstav so v mestu mnogo večje kakor, recimo v Preddvoru ali Cerkljah. Zato v Kranju samo 25,9 odstotka anketirancev pogreša gledališke predstave, medtem ko je številka v obeh omenjenih krajih mnogo večja. V Preddvoru je teh 57,6 odstotka, v Cerkljah pa 44,8 odstotka. Tudi glede ostalih prireditev, glasbenih, zabavnih, predavanj in podobno odgovori niso bistveno drugačni.

»Ali so vodilni organi v občini v preteklih letih nudili kulturnim dejavnostim zadostno materialno podporo v primerjavi z drugimi dejavnostmi?«, se je glasilo eno od vprašanj. Odgovori niso presenetljivi. Samo 13,2 odstotka anketirancev meni, da je bila podpora zadovoljiva. 47,9 odstotka pa jih je nasprotnega mnenja, kar 38,3 odstotka pa o tem ničesar ni vedela. Prav gotovo je glavni vzrok za to pomanjkljiva informiranost. Zanimivo je to, da je največji odstotek »nezadovoljnih« v Kranju (53,3 odstotka), najmanjši pa v Cerkljah (30,5 odstotka).

Občinska skupščina naj bi bila organ, ki bi odločal o intenzivnosti in pestrosti kulturnega življenja v občini. Ne more pa nastopati kot neposredni nosilec in organizator kulturnega življenja. Ta vloga je prepuščena kulturnim organizacijam, društvom in posameznikom. Tretjina anketirancev ni vedela, kdo skrbi za pestrost kulturnega življenja v občini, medtem, ko jih 43,6 odstotka meni, da so to kulturno-prosvetna društva. Predvsem na podeželju pa to vlogo pripisujejo šolam. Zanje se je odločilo 20,7 odstotka anketirancev.

J. Košnjek

Koncert šenčurskih in koprskih pionirjev

V nedeljo popoldne sta mladinski pevski zbor osnovne šole Stanka Mlakarja iz Šenčurja in Janka Premrla — Vojka iz Kopra priredila v telovadnici osnovne šole v Šenčurju koncert. Podoben koncert so imeli učenci obeh šol tudi v ponedeljek v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju. Oba nastopa sta minila v znamenju sodelovanja in spoznavanja učencev obeh šol. Srečanje pa so pripravili v okviru letošnjih jugoslovanskih pionirskih iger.

Ob tej priliki moramo tudi povedati, da mladinski pev-

ski zbor osnovne šole Šenčur že nekaj let redno nastopa na občinskih revijah. Lani je zbor priredil že krajsi koncert v mladinskem okrevališču v Sentvidu pri Stični, z nedeljsko prireditvijo pa se je mladim pevcem uresničila še ena želja. Pripravili so daljši kvaliteten koncert, ki je pokazal, da na šoli vztrajno skrbijo za načrtno pevsko vzgojo.

Pomembno pa je tudi, da so učenci šenčurske osnovne šole ob tej priliki navezali prijateljske stike z okrog sto Koprčani, katerim bodo poleti vrnili obisk.

A. Ž.

Mladinski pevski zbor osnovne šole Stanka Mlakar v Šenčurju — Foto: F. Perdan

Plesni venček

V letošnjem šolskem letu so imeli na kamniški gimnaziji plesne vaje že v drugem in tretjem razredu, medtem ko so jih imeli v prejšnjih letih le četrtošolci. Pol leta so vadili pod vodstvom profesorice telovadbe prof. Frbežerjeve latinsko ameriške plesne in modne plesne. Ob zaključku plesnih vaj so na enem izmed plesov mladi plesalci pokazali, kaj so se naučili na vajah, ki so jih imeli vsak teden. Pripravili so tekmovanje plesnih parov. Nastopilo je deset parov, ki jih je ocenjevala komisija: prof. Frbežerjeva, prof. Kalan in dijakinja Marlenka Jamšek. Vse štiri plesne sta najbolje odplesala tretješolca Sonja Homar in Janez Novak, ki sta prejela prvo nagrado. Na tem večeru so izbrali tudi miss plesa.

Gimnazijci imajo svoje plesne ob sobotah (enkrat mesečno), čeprav le ob gramonu, pripravljajo pa jih posamezni razredi s svojimi razredniki.

T. S.

GOSTILNA MULEJ

PO TO KI

zopet odprta
domača hrana
Izbirne pijače
prenočišča
VABLJENI

Te dni po svetu

MOSKVA, 17. januarja — V bližini Karagande v republiki Kazahstan je pristala vesoljska ladja Sojuz 4, ki se je med poletom okoli zemlje združila z vesoljsko ladjo Sojuz 5 in vkrcala na svoj krov dva vesoljca, ki sta z Zemlje startala na Sojuzu 5.

RIM, 17. januarja — Glasilo KP Italije Unita je zapisalo, da so na Kitajskem zgradili dve trgovski ladji na atomski pogon, od katerih je ena največja te vrste na svetu.

TEL AVIV, 17. januarja — Izrael, Sirija in vodje palestinskih komandosov so se izrekli proti sovjetskim predlogom za mirno ureditev spora na Bližnjem vzhodu. Izrael je te predloge označil kot »načrt za uničenje Izraela v treh ali štirih etapah«.

PARIZ, 18. januarja — V konferenčni dvorani na avenijski Kleber so končno sedli za pogajalno mizo predstavniki ZDA, Saigona, DR Vietnam in osvobodilne fronte Južnega Vietnam.

MOSKVA, 18. januarja — Potem ko je uspešno pristala sovjetska vesoljska ladja Sojuz 4, se je okoli 200 kilometrov od mesta Kustonal v Kazahstanu spustila na Zemljo še vesoljska ladja Sojuz 5.

PRAGA, 19. januarja — 21-letni češkoslovaški študent Jan Palach, ki se je prejšnji četrtek na Vavlskem trgu v Pragu polil z bencinom in zažgal, je umrl zaradi hudih opeklin tretje stopnje. Njegov samomor, ki pomeni protest proti sedanjim političnim razmeram v CSSR, je povzročil splošno zaskrbljenost.

MADRID, 19. januarja — Po vsej Španiji se je spet raznel val protestov študentov in delavcev. Na madridski univerzi so študentje hoteli vreči svojega rektorja skozi okno. Bistvo vseh protestov je naperjeno proti civilnim in vojaškim sodiščem, ki izreka kazni za tako imenovane »politične prekrške«.

WASHINGTON, 20. januarja — Richard Nixon je slovesno zaprisegel kot 37. predsednik ZDA. Ob inavguraciji je imel četrti govor, v katerem se ni dotaknil nobene konkretnega političnega problema. Le glede rasnih vprašanj v ZDA je dejal, da »morajo črni in beli hoditi skupaj, kot en narod«.

PRAGA, 20. januarja — Skoraj vse prebivalstvo češkoslovaškega glavnega mesta se je zbralo na ulicah. Te mirne demonstracije, ki so jih organizirali v zvezi s samosežigom študenta Jana Palacha, so kazale odločenost, da se proces socialističnega preporoda nadaljuje.

Ljudje

V petek se je s sedemdnevnega uradnega obiska v Franciji vrnil predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak. Ocene tega obiska, tako jugoslovanskega kot francoskega tiska, so zelo pozitivne. Takšno vzdušje potrjuje tudi skupno jugoslovansko-francosko poročilo, ki takoj v začetku poudarja, da so pogovori potekali v vzdušju zupanja in prisrčnosti ter da so potrdili veliko soglasnost obeh vlad.

Tako Francija kot Jugoslavija sodita, da miru in mednarodne varnosti ni mogoče doseči, če vse države, velike in male, ne spoštujejo suverenosti, neodvisnosti in enakopravnosti drugih držav. Zato ni presenetljiva ocena

Jugoslovanski obisk v Franciji

obeh delegacij, da vsako kršenje omenjenih načel pomeni nazadovanje v mednarodnih odnosih in tveganje za poslabšanje napetosti.

Ko sta Špiljak in Couve de Murville razpravljala o evropskih vprašanjih, sta menila, da bi si morale vse evropske države prizadevati za popuščanje napetosti. To pa lahko uresničijo le s spoštovanjem nekaterih temeljnih pravic vsake države. Delegaciji sta menili, da sedanji položaj na Srednjem vzhodu ogroža svetovni mir.

Seveda je na francosko-jugoslovanskih pogovorih bilo govora tudi o gospodarskih odnosih med Francijo in Jugoslavijo. Potem ko sta zunanja ministra obeh držav podpisala sporazum o gospodarskem, industrijskem in

tehničnem sodelovanju, lahko z večjim optimizmom pričakujemo, da bosta Francija in Jugoslavija povečali medsebojno trgovinsko menjavo. Namen sklenitve sporazuma je, kot poudarja skupno poročilo, v tem, da olajša stike med podjetji, pospešuje skupne industrijske podvige in spodbudi raziskave zaradi skupnega nastopa na tretjih tržiščih.

Nedavni Špiljakov obisk v Franciji je potrdil tudi napredek v francosko-jugoslovanskih kulturnih odnosih. Vladi sta izrazili soglasje za razširitev pouka francoščine v naši državi in pouka jezika jugoslovanskih narodov v Franciji.

Poleg sporazuma o gospodarskem, industrijskem in tehničnem sodelovanju sta

Francija in naša država podpisali tudi sporazum o ukinitvi vizumov za krajše bivanje v obeh državah. Ta ukrep bo še bolj pospešil krepitev stikov med francoskim in jugoslovanskimi narodi.

Sploh lahko za nedavni jugoslovanski obisk v Franciji trdimo, da je potekal v vzdušju, ki ustreza številnim skupnim stališčem med državama. Zato pripravljenost obeh držav — da bi storili vse, kar je v njihovi moči za nadaljnji razvoj stikov, ki koristijo Franciji in Jugoslaviji ter tistih teženj, ki lahko pozitivno vplivajo na mednarodni položaj v Evropi ter svetu — ni nikogar presenetila.

V. G.

in dogodki

Vesel začetek počitnic

Sredine januarja se najbolj vesele šolarji. Takrat zalučajo knjige v kot, zmijejo z rok zadnje ostanke črnile in če ni bilo s spričevalom kaj narobe, se lahko veselo dričajo po snegu od jutra do mraka. Bolj kisle so seveda počitnice, če je bilo treba pokazati staršem spričevalo, v katerem se je znašla po nesreči tudi kaka slaba ocena. Vendar pa so počitnice zato, da se šolarji oddahnejo od šolskega leta in nato čez dva tedna »zastavijo« na novo kot temu rečemo. Vsekakor šolarji zaslužijo snežene počitnice, ki bi brez tega ne bile resnične, prave.

Ne vem, če so se učenke trgovske šole pred kranjsko avtobusno postajo veselile samo počitnic, vendar pa so se smejale tako brezskrbno, da nisem mogla mimo njih, ne da bi vprašala za povod veselja. Pa so rekle, da se ne smejejo zaradi začetka počitnic. Le še bolj na-

gajivo so se smejale. Sicer pa, kdo se ne bi pri šestnajstih ali sedemnajstih letih brezskrbno smejal. Njihove počitnice sicer ne bodo trajale štirinajst dni kot pri drugih šolarjih, nekatere bodo morda morale kar brez zimskega oddiha v trgovino.

Zaradi tega niti niso delale prevelikih načrtov za počitnice na snegu, le Andreja Dagarinova bo najbrž teden dni presmučala. Tudi to je nekaj, bolj malo kot nič.

Po kratkih počitnicah jih torej spet čaka delo v trgovini. Poklicna šola kajpada terja drugačno delo, resnejše življenje — ne tako šolarsko brezskrbno — jih bo hitreje dohitelo kot druge. Toda tako nalezljivo veselo, kot so bile Fanči, Mira, Breda, Andreja, Olga in Anica bodo — mislim — še precej časa. Ne mraz ponedeljkevega dopoldneve ne kratke, prekratke, počitnice, jim najbrž niso prišle do živega.

L. Mencinger

V nekaj stavkih

ZAJCI IZ ČSSR — Pred kratkim so spustili v lovišča lovske družine Stol 21 zajcev, ki jih je LZS dobila iz Češkoslovaške. Zajce so spustili v okolici vasi Breg in Rodine — Zabreznica. Kupljene zajce so spustili tudi v lovišču lovske družine Jelovica. Na teh področjih je zelo veliko divjih zajcev, saj so lovske brakade navadno zelo uspešne. Podobna akcija za poplemenjenje divjih zajcev je bila zadnjikrat pred 20 leti. — J. Vidic

KRANJSKA GORA — V urbanističnem programu Kranjske gore in okolice je za letni šport predviden manjši športni center pri novi šoli, kjer bo tudi telovadnica in zimski bazen. Večji stadion v Kranjski gori ni predviden, razen športnih igrišč ob večjih turističnih objektih. Predvideva pa se gradnja lahkoatletskega stadiona na izteku velike skakalnice v Planici. — B. B.

BLEJSKA DOBRAVA — Društvo Svoboda na Blejski Dobravi nima lastnih prostorov, pač pa gostuje v majhni dvorani osnovne šole. Zato prebivalci menijo, da bi bilo treba za potrebe krajevne skupnosti in drugih organizacij na Blejski Dobravi urediti posebne prostore. Predvidevajo, da bi bila to montažna stavba, stala pa bi okoli 15 tisoč novih din. — B. B.

BEG PRED MRAZOM — To zimo, ko se je živo srebro dolgo časa spuščalo zelo nizko, je kavkam, ki sicer ne živijo v mestih, zelo prijala toplota visokega pločevinastega plavškega dimnika. Vsak večer se je zbrala na vrhu dimnika in niže jata kavk, ki se je tiščala k topli pločevini. Zjutraj so delavci pogosto našli pod dimnikom s plavškim plinom zastrupljene ptice. — B. B.

Fanči Kejžar iz Senčurja, Mira Pfajfar s Češnjice, Breda Radošević iz Sece, Andreja Dagarin iz Škofje Loke, Olga Rant s Poljan in Anica Knific iz Besnice. — Foto: F. Perdan

25.

Poročevalec se je zasmeljal. »Človek, ki sem ga nameraval obiskati, ni milijonar,« je odvrnil suho. »Ne verjamem, da bi ga poznali, Moran.«

»Veliko ljudi poznam, je uslužno zadrževal plačilni, toda Peter si ni dal izvoliti svoje skrivnosti.

»Priporočite me gospodu Dargiju, prosim,« je zaključil svoj razgovor in krenil proti izhodu. Razmišljal je, kaj neki išče Dargijev uslužbenec v tem hotelu, nazadnje pa je potolažil svojo radovednost z ugotovitvijo, da ni prav nič čudnega, če pride uslužbenec poročat svojemu gospodarju, ki stanuje tu v hotelu. Že je bil z eno nogo med vrtnimi vrati, ko ga prihitel za njim vratar in ga ustavil.

»Mr. Rae, Sir?«
Peter je pokimal. »Da, to sem jaz.«

»Mr. Dargi bi rad govoril z vami, preden odidete, Sir. Pravkar mi je naročil, naj vam to povem. Če bi se hoteli potruditi gor, bom poslal z vami dečka, da vam pokaže pot.« Pomignil je pazu, ki je takoj prihitel. »Pospremite gospoda do Mr. Dargijevega apartmaja, Price!«

Peter je šel za dečkom k dvigalu, nič kaj navdušen nad tem nenadnim vabilom in nekaj minut kasneje je že stopil v sobo, ki je bila tako razkošno opremljena, da je bil prvi trenutek prepričan, da ga je paž zapeljal v napadno sobo. Tedaj pa se je od okna sem že oglašil Dargi.

»Halo, Rae, pridite bliže in sedite!«

Peter je šel dalje in v enem izmed globokih naslonjačev, ki so stali tam okrog, opazil Dargija. Njegov temnopolti obraz je bil siv in upadel, kot da trpi bolečine, njegove oči pa so veselo mežikale.

»Invalid sem, Rae. Ne, nič hudega ni, samo majhen revmatičen napad, ki pa popolnoma zadostuje, da sem priklenjen na ta fotelj.« Z glavo je pomignil proti omari č poleg sebe. »Natočite si nekaj, kar vam je povšeči, pa še meni dajte kozarček! Kaj pa vas je prignalo v Metropoli!«

Peter ni odgovoril takoj. »Sode?« je vprašal.

»Ne dosti, samo kanec. Hvala! Moran mi je povedal, da vas je srečal v veži, zato sem telefonski vratarju, ker sem na vsak način hotel govoriti z vami. Slišal sem, da

so vas napadli.« Peter se je prijel za glavo. »Da, ostalo je še nekaj spomina na to,« je dejal.

Dargi se je zresnil. »Nervetno srečo ste imeli! Gage ni bil tako srečen. Škoda je dobrega fanta, bil je sposoben in pošten policijski uradnik. Njegovo čelo se je zmradlo in ko ga je pogledal, se je utrnila v njegovih očeh iskra. »Škoda, da vam večeraj zvečer ni povedal kaj več o svojih načrtih.«

Peter se je prisiljeno nasmešnil. »No, zame je bilo dovolj. Tako sem ostal vsaj živ.«

»Tolpa bo morda poskusila znova,« je menil Dargi zamišljeno in Petrov obraz se je skremžil. »Žal mi je, posebno rahločuten nisem, kajne? Tega je kriv ta preklešani kolk? Vendar vam svetujem odkrito in prijateljsko, Rae. Imejte oči odprte!«

Peter je dvignil čašo. »Na račun vaše pitike, Mr. Dargi! Upajva, da se je boste kmalu znebili! — Ne, prav nič več si ne belim glave s tem, kajti Flagg je prepričan, da sem izven nevarnosti! Poskušali so me spraviti s poti pa se jim ni posrečilo. Napada ne bodo ponovili, saj tudi Flaggi nisem vedel kaj

več povedati kot vam.«

Dargi je razmišljal o tem stališču. »V tem utegne imeti Flagg prav. To je vsekakor zelo prebrisan človek, eden redkih, res pomembnih ljudi v Scotland Yardu. Ali je za racijo v Leitmanovi igralnici včeraj zvečer dal navodila tudi Flagg?« Iz njegovega glasu je zvenelo nekaj ironičnega, kar je Peter takoj opazil. Zmajal je z glavo. »O tem ne vem ničesar!«

Dargi je skomignil z rameni. »Saj končno tudi ni važno! Kaj pa vas je prineslo sem?«

»Sama ljuba radovednost,« je dejal Peter. »Danes zjutraj sem bil navzoč pri sodni razpravi, kjer se je moral zagovarjati zaradi nedovoljene nošnje orožja eden vaših sostanovalec iz tega mavzoleja. Včeraj so ga sneli z drugimi vred pri Leitmanu in prišel sem v hotel, da bi spregovoril z njim kako besedico.«

»Kdo pa je bil to?«

»Coleman se piše,« je pojasnil Peter. »Možak, meter osemdeset dolg in precej nevaren na pogled. Policija je zahtevala preiskovalni zapor, vendar je sodnik predlog zavrnil.«

»Coleman? Dargijeve od se za hip zožile. »V tem trenutku se ne morem spomniti tega imena, sicer pa itak malo vem o drugih gostih hotela, ker še nisem dolgo tu.« Zasmeljal se je. »Naročil pa bom Moranu, naj poizveduje o njem, kajti vedno je zanimivo izvedeti to in ono o svojih sosedih, posebno v mojem poklicu.«

Peter je pogledal na uro. »Oprostite, iti moram, Mr. Dargi. Moram še na obisk, ki ne trpi odloga!«

»Ali hočete obedovati z menoj?«

»Lepa hvala, danes ni no-goče,« se je branil Peter in Dargi je pritisnil na gumb. Trenutek nato je potrkalo in vstopil je paž.

»Spremite gospoda dol, je dejal Dargi, nato pa se še enkrat obrnil k Petru.

»Hvala vam za vaš obisk, Rae! Pridite vendar spet kdaj v Megleni krog!«

Peter se je pomenljivo nasmešnil. »Moj zadnji obisk je imel zelo neprijetne posledice, kot veste.«

»Mene to ne bi oplašilo,« je dejal prijazno Dargi. »Megleni krog ima tudi dobne prednosti. Na svidenje torej — in pazite dobro na!«

Na Šentjanževo in Jurjevo so se menjavali hlapci

Takoj po novem letu nam je pisal Janko Oselj iz Vogelj. Pred leti, ko smo začeli z rubriko Gorenjski kraji in ljudje, je bil dolgo časa naš stalni sodelavec, potem pa so njegovi zanimivi dopisi prenehali prihajati v naše uredništvo. Mislili smo že, da je pozabil na našo rubriko, vendar smo se zmotili; verjetno le časa ni bilo, da bi kaj napisal, saj je na kmetih dela vedno več kot preveč, zlasti za tistega, ki delo vidi. Še v dolgih zimskih večerih oči rade kar skupaj zležejo in glava omahne na mizo, če se pripravite k branju ali pisanju, kajne? Delo iz dneva v dan, leta, prijetna toplota v kuhinji ali za pečo v hiši — pa hitro zleže spanec na oči. No, kljub temu je prav, če si zdaj, pozimi, le vzamete kdaj pa kdaj urico ali dve časa in napišete kaj iz svojih spominov, iz svojih mladih let. O tem razmišljate pri delu, drugi to radi preberejo, mlajši se iz tega tudi marsikaj nauče, vi sami pa bosteraje odprli časopis, če bo v njem tudi vaš prispevek, vaše ime.

Janko Oselj se je spet oglašil in hvaležni smo mu za to, prav tako tudi za noveletne čestitke in dobre želje, ki jih je pripisal k svojemu prispevku. Vabimo k posnemanju. Res sicer nismo v zadregi z gradivom za to rubriko, ker stalno pridobimo nove sodelavce, res pa je tudi, da je nekaj pridnih starih dopisnikov povsem utihnilo v zadnjem času. Prepričani smo, da bi lahko napisali še marsikaj zanimivega. Upamo tudi, da bodo. Ko iz tedna v teden prebirate naše zapiske, se gotovo spomnite, kako je bilo včasih s tisto stvarjo pri vas. Zakaj ne vzamete peresa v roke in nam kratko ne napišete tega? Radi imamo kratke, jedrnat zapise, ki dopolnjujejo druge. Če na primer nekdo piše o nekih običajih ali o kakšnem opravilu na kmetiji, napišite vi samo, kako je bilo s tem pri vas. Ali je bilo drugače ali prav tako? Tudi, če ni posebnih sprememb, so taki zapisi veliko vredni.

Želimo, da bi več pisali o nekdanjih in sedanjih odnosih med ljudmi na vasi: o medsebojnih stikih, sodelovanju, družabnih in sosedskih srečanjih, pogovorih o delu, o prijateljstvu in sovrastvu med ljudmi, o ugledu posameznih ljudi v vasi, zakaj so bili nekateri bolj ugledni in drugi manj, o človeških vrlinah in slabostih, o družinskem življenju, o potovanjih, romanjih itd., o odnosih s sosedskimi vasi i. d. O vsem drugem smo doslej v naši rubriki več pisali kot o tem drobnem vsakdanjem življenju, ki se marsikomu ne zdi toliko pomembno, da bi tratil besede in črnilo zanj, vendar brez tega ni mogoče razumeti življa in bitja nekdanjih in tudi ne sedanje vaše skupnosti.

Naj bo za danes tega uvida, ki je malce predolg, dovolj. Hoteli smo vas le nekoliko podpreti, da je zdaj čas, da kaj napišete. Zdaj pa pogledmo, kaj nam je poslal Janko Oselj!

A. Triler

Prav zdaj je minil čas, ko so včasih menjavali službo hlapci, dekle in pastirji, zato bom za rubriko Gorenjski kraji in ljudje poskušal opi-

sati, kako je bilo s tem menjavanjem delovne sile včasih v Vogljah in bližnji okolici. Če vsega ne bom opisal dovolj podrobno, naj kakšen drug dopisnik dopolni moj sestavek!

Pred 80 leti v naših krajih in bližnji okolici še ni bilo tovarn kot danes. Takrat je bila le kakšna obrtna delavnica, ki je zaposlovala le izučeno (kvalificirano) delovno silo. Le na železnici je bilo zaposlenih nekaj malega moških: vlakovodje, kurjači, razkladalci itd.

Zato ni čudno, da je bila velika revščina posebno v tistih vaseh, v katerih se bajtarski otroci niso imeli kje zaposliti. V tistih časih je bila vsa odvisna delovna sila na vasi zaposlena pri velikih, premožnih kmetih. Redkokateremu se je posrečilo dobiti zaposlitev kje drugje; nekateri so se izselili tudi v dalj-ne tuje kraje. Veliki kmetje so imeli zato tudi po dva hlapca, dve dekli in enega pastirja. Seveda je bilo števil-teh poslov odvisno od velikosti kmetije; če je bila kmetija manjša, je bilo tudi teh ljudi manj.

Veliki kmetje so imeli tudi po eno ali celo dve hiši —

bahti, v katerih so stanovali gostači, kot so jim pravili. Število teh baht je bilo prav tako odvisno od premožnosti kmetije. Te bahte so bile vse lesene in krite s slamo, v njih pa so bili tle prostori: veža, hiša in hram. Danes teh hiš ni več. Najemino za stanovanje v teh hišah so gostači plačevali tako, da so hodili k lastniku v dno. Ob koncu leta sta lastnik in gostač poračunala; gostač je dobil plačilo za delo v živem, drveh in ostalem blagu, če mu je seveda kaj ostalo, ko je imel plačano najemnino za stanovanje.

Z delom pri enem ali več kmetih so gostači preživljali svoje družine. Danes, ko je vsega v izobilju, si sploh ne moremo več predstavljati, kakšna revščina je bila včasih v teh bajtarskih družinah. Skoraj povsod so bile te družine zelo številne, zato je bilo pomanjkanje hrane, obleke in obutve še večje.

Janko Oselj
Voglje
(Prihodnjič naprej)

Mraz na Aljaski

Letožnja zima na Aljaski je kar precej huda, saj so ponekod namerili tudi do —45 stopinj Celzija. Ta nizka temperatura se je močno približala temperaturam, ki so jih namerili leta 1934, ko se je živo srebro spustilo na 50 stopinj pod ničlo. Mraz ni prav nič prijetna stvar, vesele se ga mogoče le šolarji, saj so zaradi tega na Aljaski za nedolžen čas zaprli šole, prav tako pa ne delajo tudi nekatere ustanove.

Stava po angleško

Neki Anglež je s prijatelji stavil, da bo sredi pariškega trga Place de l'Opera v največji gneči pol ure ležal na tleh. Stava je bila kajpak komaj izvedljiva; kdo neki bi ležal sredi najv.čjeja prometa na sredi trga. Mož pa je poznal najbrž tisto reč s Kolumbovim jajcem. Sredi trga je ustavil svoj avtonobil in legal podenj kot da bi popravil nekaj v motorju. Čez pol ure je vstal, se ljubizno zahvalil policajem, ki so usmerjali promet okoli njegovega »pokvarjenega« avtomobila. Odpeljal se je po stavu.

Vcepljena učenost

Kot vse kaže se bo znanecem res dobro godilo. Ne bo se jim več treba učiti, znanje si bodo vcepili kar z injekcijo. Poskuse so opravili na univerzi v Teksasu, seveda na živalih. Določeno snov so iz možgan dresirane živali vcepili v možgane nedresirane. Ta se je potem obnašala prav tako kot dresirana žival. Tako so se podgane, ki sicer ljubijo temne prostore, začele le-teh bati, spet druge živali so občutile strah pred stopnicami in podobno.

Dva meseca v svetu tišine

Ameriški podvodni raziskovalci se pripravljajo na dvomesečno bivanje pod vodo. Stirje mladi potapljači naj bi preživeli 60 dni 16 metrov globoko pod morsko površino v bližini otoka St. John. V ekipi so oceanograf, geolog in biolog. Raziskovali bodo okolico svojega »doma« in seveda tudi sebe. Potapljaško opremo sestavljata dve šest metrov visoki cevi s premerom 4,2 metra. Cevi bodo pritrjeni na ploščad, ki jo bodo potem spustili na morsko dno.

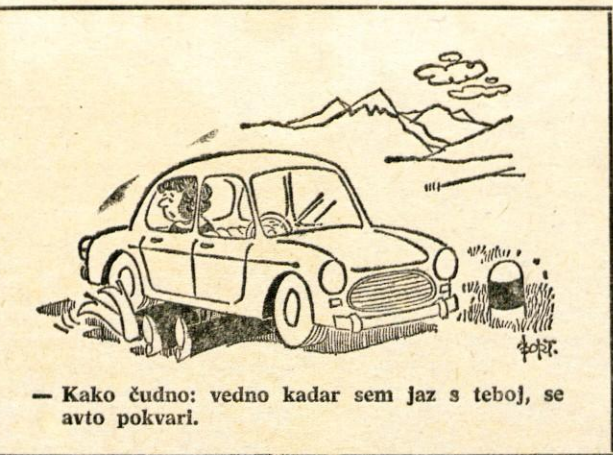
Pozor pred tatovi las

Včasih so bili samo žimarji strah konjskih repov, sedaj pa so se stvari drugače obrnile. Vse bolj se nosijo lasulje. Najbolj so cenjene tiste iz pravih ženskih las. Zato je vse večje popraševanje po lasih privedlo tudi do kriminala. Najbolj cenjeni lasje so doma na glavah

Azijsk. Tako se je znašla policija v Manili pred velikim problemom, kako zaščititi žene z dolgimi lasmi. Že nekajkrat se je namreč zgodilo, da so nič hudega sluteče žene napadli lovci na lase in jih ostrigili. Lase potem prodajajo lasuljarjem po 8 do 60 tisoč din.

Pivo za kravo

V mnogih krajih na Norveškem se še drže starih običajev ob poroki. Ko stopi mlad zakonski par po obredu pred domačo hišo, pripeljejo kravo z okrašenimi rogovi. Mlada žena ji mora ponuditi vedro piva, ki ga je sama pripravila. Če prične potem krava, ko je pivo popila, poskakovati, to pomeni, da je nevesta dobra gospodinja. Okrog razigrane krave svatje zaplešejo in pir se začne.

— Kako čudno: vedno kadar sem jaz s teboj, se avto pokvari.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovina

III. DEL

194

S TISTIM BOLJŠEVISKIM KOSIRNIKOM NAMA JE ŽE V KASARNI GROZIL, DA BI NAJU BILO TREBA POVISATI NA VISLICE, KER SVA NA UKAZ BIVŠEGA MAJORJA IN SVOJEGA POVELJNIKA PRETEPLA NEKEGA ITALJANSKEGA BOLJŠEVIKA TAKO, KAKOR NAMA JE BILO UKAZANO, IN KER JE TA BOLJŠEVIK PONOČI V ZAPORU UMRL, ZDAJ PA CELO BIVSI MAJOR TRDI, DA SVA GA MIDVA UBILA, MIDVA SVA IZPOLNILA SAMO POVELJE IN NISVA KRIVA. TO NAMA JE REKEL TUDI GOSPOD KURAT PRI SPOVEDI, KO SVA MU POVEDALA, DA JE BIL TISTI ITALJAN ŽE PRED VOJNO ANTIKRISTOVSKI SOCIALIST V TRSTU. KJ BI BILA ZARES KRIVA, POTEM BI NE DEGRADIRALI TISTEGA MAJORJA V NAVADNEGA VOJAKA IN GA ZAPRLI...

Zupnika se polasča groza, ko bere, kaj vse sta »morala« Kraguljeva kaprola na ukaz degradiranega matreja Juliusa von Teufelbacha početi s povratniki iz Rusije. Sicer je mu je o tem že poleti pripovedovala Marija, ko se je vrnila iz ljubljane z obiska od brata Jakoba, ki je baže postal brezbožnik, vsaj po pisanju Kraguljevih dveh, ki sta se varovala pred odhodom na fronto s počenjanjem grozot, o katerih tu tako hladno piše, kakor da sploh niso bile grozote, marveč samo del njune službe, ki sta jo opravljala najbrž prav tako vestno, kakor sta včasih »č« četovem priganjanju (tudi tega se župnik spominja) orala domač potja.

Zato se zdi župniku opis grozodejstev bolj grozovit, obešati ljudi za roke, dokler se ne oneslastijo; goniti jih z eksercijem, dokler ne iztečejo iz ust jezikov kakor psi, da so bolj podobni peklenščkom kakor krščanskim ljudem, oblečenim v vojaške uniforme; pretepati jih kakor črno živino ali celo še bolj, kakor sta na primer Kraguljeva dva pretepla onega nemškega Italijana, ki je potem v zaporu izdihnil.

Uršičev pravi, da sva ga ubila midva, a sva ga potolkla samo do nezvesti, saj je bil še živ, ko sva ga nista v zapor. V obraz je bil res črn kakor kakšni zamorec, toda žila mu je še bila. Storiť sva samo to, kar nama je ukazal major. On je kriv. To mu je povedal v obraz neki oberst, ki ga je z Dubaja poslal cesar z ukazom, da naju pomeštili. Žal je pomislil tudi na smrt obsojenega Uršičevega dezerterja in njegovega kompartijskega Kosirnika. Ta je povedal v kasarni ljubljanskega pešpolka tudi drugemu vojakom, kaj sva počela, tako da naju ni nihče pogledal. Zato sva vesela, da

so naju poslali v ta regiment, kjer naju ne poznajo, a Uršičevega so poslali v Gebirgsschützenregiment nr. 2 iste divizije in se nahaja sedaj v Codroipu...

»V Codroipu? Pa saj tja so nas po binkostih petnajstega leta evakuirali Italijani?« se župnik na glas začudi.

»Naša dva nista tam!«

»Vem. A Uršičev je. Ste Uršičevim že povedali?«

»Njim?« postane vdovin pogled sovražen. »Saj nisem z njimi v sorodu.«

»In vendar bi jih lahko obradovali z novico!«

»Uršičeve? Ne, nikoli! Oni so krivi, da se je naš gnal v smrt! Oni so krivi za nesrečo mojih sinov! Oni so krivi, za vse krivi...«

Župnik ne more obrzdati njenega sovraštva.

»Boljševiki imajo! Brezbožniki! Mojima sinovoma grozi z vislicami! Brali ste. Sami ste brali.«

»Bral, a ne verjamem!«

»Vi ne verjamete? Vi, gospod nunec?«

»Ne. To je bil čudež. Rešitev vaših dveh mislim in rešitev Uršičevega.«

»Čudež?« Kraguljeva posmehljivo spaci ustnice, ker je župnik imenoval tudi Uršičevega.

»Čudež! Da, čudež... Uršičeva Marija ga je izprosila s svojo molitvijo.«

»Čudež za brezbožnika?«

»Da,« pravi župnik, čeprav je še maloprej sam mislil, da bi bog nikoli ne rešil s čudežem na smrt obsojenega, če bi bil brezbožnik.

Toda, kdo razume pota Gospodova, po katerih uravnava človeške usode.

»Morda ga je odrešil smrtna kazni samo zato, da bi ga s svojo milostjo pripeljal k sebi?«

Da, tako je. To je zopet v skladu z njegovimi mislimi in čustvi, ki jih goji do Uršičevih zaradi pobožne »Marijine hčerke« Marije.

Če je Marija s svojo molitvijo izprosila tako milost, bo izprosila od Boga tudi to, da ji bo pripeljal brata nazaj v stajo Gospodovo.

Tako razmišlja in ne posluša Kraguljeve, ki zliža svoj žolč na Uršičeve.

»Brezbožstvo trpijo pod svojo streho,« vpije, Mar gospod nunec pozablja, da Uršičeva »nemška« prejema brezbožne časopise? Moral bi vedeti.

Župnik ve vse to.

In tudi vseeno mu ni, da je v vasi človek, ki prejema socialno demokratični »Naprejek« namesto »Slovenca« ali »Edinosti«, posebno še, če je ta človek ženska.

Toda do te ženske ima zopet zaradi Marije poseben odnos, saj mu je Marija pripovedovala, da je njena sestra v življenju veliko pretrpela.

Kdor pa trpi, ga bog prekuša. To se pravi: biča ga s trpljenjem.

Trpljenje je božja mast.

Človek lahko trpljenju dolgo, zelo dolgo kljubuje, naposled pa ga vendarle prav trpljenje pripelje do boga, te edine tolažbe, ki je še dana človeku, kadar pod trpljenjem omahne in se čuti ne-bogljeneja in samega.

Tako samega, da se naposled spomni na boga in njegovo usmiljenje in se v svoji nemoči in zapuščenosti nebogljenosti zateče k edini utehi, ki ni varljiva in ki je resnična, saj prav ta uteha človeku, ki je veliko trpel, pripravlja plačilo v nebesih, če se seveda pred smrtjo spokori za svojo nevero in se zateče k bogu po pomoč.

Tako razmišlja in veruje župnik.

»Tako je, vseeno pa bi se morala Marija bolj prizadevati, da bi vplivala na sestro.«

Mogoče bi jo kdaj celo sam priklical in se z brezverko pogovoril o božjih rečeh. Toda nekakšen čuden respekt čuti pred njo, saj od učitelja Griupa ve, da tej ženski ni sleherni kos, da bi ji z besedami prišel do živga.

Baje veliko ve, ker veliko bere.

Kdor pa veliko bere, navadno bere vse: od svetega pisma pa do učenjaških brezbožnikov, ki jim je prav učenost vzela čut za večno ustajeno resnico, kakšna je resnica o bogu in božjem bivanju.

Učen ljudje vse preveč dvomijo v sleherno stalnost. Zanje ni nič stalnega in večno resničnega. Z dvomi odkrivajo svojo resnico in se z dvomi v stalnost te resnice prebijajo do novih resnic.

Težko jih je ovreči in zanikati, ker njihove resnice potrjujejo odkritja in jih potrjuje zgodovina.

Kdor pa pozna vse to, tega ne moreš več ožugati kakor kakega navadnega neukega farana, ki ne ve, da je celo cerkev morala v toku zgodovine spreminjati svoje »večne« resnice na podlagi odkritij brezbožnih učenjakov.

Zato je vednost o takih stvareh za preprosto ljudstvo tako škodljiva in je mnogo bolje, da ostane ljudstvo v nevednosti in »ubogo na duhu«, zakaj le tako bo vredno nebeskega kraljestva.

Sicer pa si zaradi Uršičeve socialistike ne bo belil glave.

»Sla bo, kakor je prišla.«

Doslej pa v njegovi fari še ni počela ničesar takega, kar bi ogrozilo cerkev.

S takimi mislimi hoče pomiriti sebe in Kraguljevo.

»Marija je molila za svojega brata. In vi ste molili za svoj sinova. Bog vas je uslišal. Čudež, pravi čudež je storil in prav na primeru Uršičevega Jakoba in vaših sinov potrdil svojo vsemogočnost in moč. To morajo zvedeti vsi,« prav in že misli na svojo nedeljasto pridigo.

Lepa in veličastna pridiga bo to.

Taka, kakršne še nikoli ni imel.

Ljubo Nemeček, osnovna šola Mojstrana. — Foto: F. Perdan

Potep med
mladimi smučarji
na sobotnem
tekmovanju
»Po stezah
partizanske
Jelovice«
v Lancovem

Za ugled je šlo

Na zmrznjenem
snegu so smuči tekle,
da je bilo veselje

S celo vrsto prireditev pod skupnim nazivom Po stezah partizanske Jelovice smo Slovenci minuli konec tedna počastili spomin na slavno dražgoško bitko, ki je pred dobre četrst stoletja divjala v mali hribovski vasi nad Selško dolino.

Zlovoljno sem čakal sobote, ko naj bi jo s fotoreporterjem ubrala proti Lancovu, kjer se vsako leto pomerijo med seboj pionirji-smučarji iz najrazličnejših krajev. Temni oblaki in ceste, polne umazane brozge, so namreč že nekaj dni dajale slutiti, da bom spet enkrat vseskozi premočen. A vreme jo je dobro zagodilo — tokrat za spremembo v pozitivnem smislu. Sončni žarki so kaj hitro razgnali jutranje megle. Vlažna, že precej načeta snežna odeja je spričo mraza postala trda in hitra, kot nalašč za tekmovanje.

Ni lepšega, kot postopati med športniki, ki jih muči tekmovalna mrzlica, loviti vtise v fotografski aparat ali na papir ter se pomenkovati zdaj s tem, zdaj s onim, ne da bi trepetal pred vsiljivim nahodom. In prav to sva počenjala s Francijem. Kake pol ure je še manjkalo do starta prve skupine smučarjev. Pionirji so stali v skupinicah okrog svojih vodnikov in poslušali navodila. Gozd tekaških smučí, pristonjenih ob zid velikega poslopja, je opozarjal, da bo tu šlo zares. Niti enega para običajnih »dilec« ni bilo vmes. Kakšen napredek v primerjavi s prejšnjimi leti! Včasih so srečneži na ozkih, spredaj močno zakrivljenih smučeh zbuiali zavist pri svojih tekmeceh, danes pa ga ni, ki bi se brez njih držali pokazati ob progi.

Srečko Bešter, osnovna šola Lipnica. — Foto: F. Perdan

Srečko Trpin, osnovna šola Prežihov Voranc, Jesenice, je bil med pionirji-tekači tretji. — Foto: F. Perdan

Janez Reberšak, učenec osnovne šole A. T. Linhart, Radovljica, je bil drugi v smučarskem teku na 3000 metrov. — Foto: F. Perdan

Avtobus, poln mladeži, je obstal pred zgradbo, za katero sta štrlela kvišku drogova z napisom »start«. Zamudniki so jeli nemudoma pripravljati svojo opremo, mazati in gladiti dilce ter pripenjati številke. Kmalu zatem se je tekmovanje pričelo. Najprej so šle na progo pionirke. Smučini sta tekli v krogu in se po dveh kilometrih vijuganja prek okoliških gričev vračali k stavbi. Dekleta — 17 jih je bilo — so odhitela. Nekatere naglo, odločno, že kar kot resnični zmagovalci belih planjav, nekatere pa bolj počasi, negotovo, sopihajoč od napora. A kaj bi tisto, važno je sodelovati, ne zmagati, pravi olimpijsko geslo.

Potem so startali fantje. Bilo jih je precej več, čez 50 smo jih našteali. Morali so nekoliko dlje po snegu kot njih vrstnice — 3000 metrov je merila proga. Mnogo znoja, borbenosti in požrtvovalnosti sva videla s Francijem. Mladi tekači so grabili v hrib in se spuščali niz pobočja. Na nekem mestu je bil spust kar prehud, saj organizatorji niso računali s tako hitrim snegom. Tekmovalce je drugega za drugim spodneslo, padali so, a se brž pobrali in hiteli dalje. Le peščica je tamkaj obstala na nogah in s tem precej izboljšala svojo uvrstitev.

Nedaleč stran se je druga skupina pionirjev spuščala po strmih hribu, drveč med vratici proge za veleslalom. Hitrosti so bile velike, želja po zmagi tudi in fotoreporter je komaj utegnil sproti pritiskati na sprožilec.

Se in še sva kolovratila sem ter tja, vse dokler ni zadnji tekmovalac prisopihal v cilj. Prepoteni, utrujeni, vendar srečni šolarji so v družbi svojih trenerjev čakali na razglasitev rezultatov. Sedeč v službenem spačku, ki naju je hip za tem odnesel proti Kranju, sem ravno že slišal enega od prisotnih mož, nekdanjega tekmovalca Kordeža, kako se jezi sam nad seboj, češ da sinu zaradi

napačnega mazanja to pot ni šlo. No, morda bo kdaj prihodnjič bolje, saj športna sreča je opoteča. Zdaj se nam smiha enemu, potlej drugemu in če jo dovolj dolgo izživaš, utegne postati zelo radodarna.

REZULTATI — Smučarski tek — pionirke: 1. Helena Bešter (os. š. Lipnica) — 7;04, 2. Ljuba Luznar (os. š. A. T. Linhart, Radovljica) — 7;16, 3. Milica Fister (os. š. Lipnica) — 7;48. **Pionirji:** 1. Franc Tajnikar (os. š. Žirovnica) — 6;46, 2. Janez Reberšak (os. š. A. T. Linhart, Radovljica) — 7;24, 3. Srečko Trpin (os. š. P. Voranc, Jesenice) — 7;55.

Ekipno: 1. os. š. A. T. Linhart, Radovljica — 24;05, 2. os. š. Mojstrana — 24;42, 3. os. š. Lipnica — 24;43.

Veleslalom — pionirke: 1.—2. Barbara Pikon in Barbara Mikež (obe os. š. A. T. Linhart, Radovljica) — 0;41,0, 3. Edith Oitzl (os. š. Kr. gora) — 0;42,5. **Pionirji:** 1. Jože Jeglič (os. š. heroja Bračiča, Tržič) — 0;34,1, 2. Aleš Borližgo (os. š. heroja Bračiča, Tržič) — 0;35,6, 3. Bojan Križaj (os. š. Križe) — 0;36,0. **Ekipno:** 1. os. š. heroja Bračiča — 114,4, 2. os. š. A. T. Linhart, Radovljica — 115,7, 3. os. š. Križe — 122,3.

I. Guzelj

Takile prizori so bili pod strmim pobočjem na progi za pionirje nekaj običajnega. — Foto: F. Perdan

Irena Bogataj, osnovna šola heroja Bračiča, Tržič. — Foto: F. Perdan

Tekmovanje turističnih društev

Gorenjska turistična zveza je sredi lanskega leta sprejela sklep o tekmovanju gorenjskih turističnih društev. Ker na to tekmovanje niso bila vsa društva tako pripravljena, kot če bi sklep sprejeli že v začetku leta, so na peti redni seji Gorenjske turistične zveze sklenili, da tekmovanje podaljšajo do konca letošnjega novembra. Gorenjska turistična društva se bodo pomerila v pridobivanju novih članov, zlasti mladine od 15 do 20 leta, ter podpornih članov iz gospodarstva in družbenih služb. Ocenili bodo tudi možnosti za skupno obravnavo turistične problematike in programiranja razvoja turizma. V tekmovanju bodo tudi pregledali, kako so turistična dru-

štva poskrbela za turistično izobraževanje občanov in za dopolnilno izobraževanje strokovnih kadrov v podjetjih, ki imajo stike s turisti. Prizadevanja turističnih društev bodo usmerjena tudi v ustanavljanje turističnih podmladkov na gorenjskih osemletkah. Za ocenjevanje dejavnosti bodo v vsaki občini ustanovili 3 — 5-članske komisije, ki bodo nato svoje rezultate dale Gorenjski turistični zvezi. Prvouvrščeno društvo bo dobilo 1000 N din nagrade in diplomu, drugo 500 N din in diplomu, tretje pa diplomu. Prav gotovo bo takšna odločitev Gorenjske turistične zveze prispevala k hitrejšemu razvoju turizma na Gorenjskem.

B. Blenkuš

Načrti za poletje v Lescah

Ceprav smo sredi zimske sezone, pa imajo v Lescah že sedaj načrte za poletni turizem. Največjo pozornost bodo posvetili nadaljnji izgradnji in vzdrževanju kampov na Sobcu. Tako nameravajo urediti prhe s toplo vodo, izboljšati razsvetljavo — urediti sanitarije, telefonske

zveze, namestiti hladilne komore ter nakupiti pribor za namizni tenis. Poleg tega bodo kupili še 15 novih miz in klopi ter postavili propagandno tablo izletniških točk v okolici. Nadalje nameravajo zaščititi levi breg Save in očistiti bazen. S predvidenimi deli nameravajo začeti — ko bo skopnel sneg.

Prospekt Kamnika in Velike planine

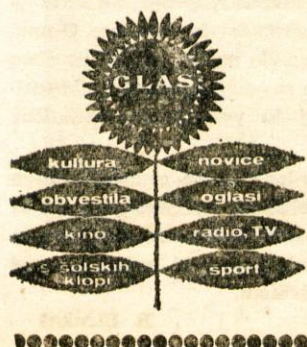
Ob koncu lanskega leta so natisnili turistični prospekt Kamnika v 100.000 izvodih, ki ga je založila občinska skupščina Kamnik s sodelovanjem gospodar. organizacij. Prospekt je sestavljen iz osmih barvnih fotografij turističnih in kulturnozgodovinskih znamenitosti Kamnika z okolico. Razlaga slik in podatki so napisani v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Nekaj najvažnejših podatkov zvezo o samem mestu Kamniku, o Volčjem potoku, Kamniški Bistrici, žičnici, hotelu in turističnem naselju na Veliki planini. Žal pa je v angleščini in nemščini že tako skromen tekst še okrnjen; v njem ni omenjene niti turistične dejavnosti na Veliki planini niti planšarstva.

Da bodo turisti, ki se bodo odpravili v Kamniške planine seznanjeni tudi z možnostmi rekreacije na Veliki pla-

nini in drugod v okolju Grintavca, je poskrbela turistična agencija Turist Ljubljana-transporta, ki je prav tako v 100.000 izvodih izdala lepo urejen prospekt Velike planine. Na naslovni strani in na zadnjih dveh straneh so čudovite fotografije planine pozimi in poleti, na srednji strani pa se nam odpre panorama Kamniških planin z označbami posameznih vrhov in njihovimi višinami. Spremno besedilo je napisano v slovenskem, srbohrvatskem, italijanskem in nemškem jeziku.

Škoda da se niso pred izdajo teh dveh prospektov sestali založniki in s skupnimi močmi izdali prospekt Kamnika z okolico, ki bi bil prav gotovo v ponos Kamniku,

T. Smolnikar

Dom družbenih organizacij na Hrušici

Iz poročila oddelka za družbene službe jeseniške občinske skupščine je razvidno, da ima ta čas najboljši dom družbenih organizacij naselje Hrušica. V veliki dvorani je 241, v mali pa 80 sedežev. Poleg omenjenih dvoran so v domu še knjižnica, pev-ska, godbena, dramska in

sejna soba. Prostori so teden-ske dva do štirikrat zasede-ni, v njih pa so zaradi lepe notranjosti in dobre funkci-onalnosti večkrat prireditve, ki bi sicer sodile na Jesenice. Udeleženci se zaradi tega ne pritožujejo, ker do Hrušice ni daleč, so pa tudi dobre av-tobusne zveze. B. B.

Dva nova stanovanjska bloka na Jesenicah

Še ta mesec nova stanovanja za jeseniške upokoјence

Nad železniško progo pri Spornovem grabnu na Jese-nicah je SGP Sava Jesenice sezidalo dva nova stanovanj-ska bloka. Prva stavba je v celoti namenjena za stano-vanja upokoјencev, ki se bo-do zadnje dni januarja vse-lili v nova stanovanja. V no-vem domu upokoјencev je 35 stanovanjskih enot, od tega 16 malih enosobnih, 11 sred-njih in večjih enosobnih stano-vanij, 8 garsonjer in skup-na soba za sestanke in raz-vedrilo.

Upokoјenci bodo s stanova-nji zanesljivo zadovoljni. V stavbi je centralna kurjava, vsako stanovanje ali garso-njera ima posebno kopalnico in sanitarije. V stavbi je tudi dvigalo, kar ni majhnega po-mena za starejše ljudi.

Investicija za dom upokoјencev je znašala 164 milijo-nov starih din, denar pa so prispevali občinska skupšči-na in Železarna, drugi denar pa je iz sklada za stanovanja, ki se zbira od pokojnin.

Stanovanja je prosilcem dodeljevala posebna komisi-ja, sestavljena iz zastopnikov upokoјencev, občinske skupšči-ne, Zveze borcev in stano-vanjskega podjetja Jesenice. Stanovanja so dobili večino-

ma ostareli ljudje, ki imajo že poročene otroke, nekateri izmed njih pa so imeli sod-no odpoved v dosedanjem stanovanju. Stanovanja so dobili predvsem upokoјenci — samci ali vdovci — ali pa zakonski pari upokoјencev brez otrok.

Novi stanovalci v domu upokoјencev morajo vedeti, da se stanovanjska pravica v teh stanovanjih ne more de-dovati.

V novem stanovanjskem bloku poleg doma upokoјen-cev je 15 dvosobnih, 1 trisob-no stanovanje in 1 garsonje-ra. SGP Sava je stanovanjski blok gradilo za trg. 6 Jese-ničanov je kupilo stanovanja v tem bloku, v druga stanova-nja pa se bodo vselile druž-i-ne delavcev Vodovoda, ZIC, Zdravstvenega doma, Delika-tese, Železarne, nekaj stano-vanj pa še ni prodanih. Dvo-sobno stanovanje v tem blo-ku stane 96.000 N din. Poleg bloka je SGP Sava že začela graditi nov objekt. To bo no-va trgovina Delikatese. To je objekt, ki ga težko pričakuje-jo stanovalci bližnjih ulic, saj morajo gospodinje zdaj precej daleč do prve trгови-ne.

J. Vidic

Treba bo začeti znova

V kulturni dom so vložili 212 milijonov — Vključiti več mladine

V soboto je bil v dvorani osnovne šole na Koroški Be-li redni letni občni zbor DPD Svobode »France Mencinger« Javornik — Koroška Bela.

V preteklem letu je Svobo-da z Javornika, v okviru ka-tere so delovale godba na pi-hala, pevski zbor, dramski krožek, šahovska sekcija, fol-klorna skupina, mladinski pevski zbor in izobraževalna skupina, uspela pripraviti okoli 50 prireditev. Čeprav so bile le-te ob raznih proslavah in krajevnem prazniku s po-močjo osnovne šole »Jozeta Zupana-Ježka« in ob prizade-vanju upravnega odbora dru-štva dobro organizirane, so bile v primerjavi s prejšnji-mi leti zelo slabo obiskane. Na občnem zboru so posku-šali poiskati vzroke nezani-manja članov in vsega pre-bivalstva za delovanje delav-sko prosvetnega društva. Ugotovili so, da se je dram-ska sekcija predstavila z enim samim delom, ki je do-živelo le dve predstavi, pev-ski zbor pa je imel nekaj vaj skupaj z žirovniškim zborom, ki ga vodi Milko Škoberne. Po mnenju mno-gih je društvo po priključit-vi javniške godbe k jese-niški izgubilo najboljšo in naj-številnejšo sekcijo. Večji us-peh je zabeležila edino izo-braževalna skupina, ki je spre-jela v svoj program tudi or-ganizacijo razstav v kultur-nem domu na Javorniku, saj je dve umetniški razstavi in pionirski foto obiskalo prek 4000 obiskovalcev.

Nedvomno sta upravni in nadzorni odbor vložila največ truda v prizadevanja, da se kulturni dom dogradi in za-čne služiti namenu. Dom so začeli graditi že 1961. leta, prvi načrti in celo pobiranje prispevkov zanj pa so se po-

javili že leta 1925. Do sedaj so v dograditev doma vlož-i kar 212 milijonov S din, od tega je železarna prispe-vala 103 milijone, Hotel Po-šta 45 milijonov, terenske or-ganizacije Javornik-Koroška Bela 34 milijonov, občinska skupščina Jesenice 26 mili-jonov in Vatrostalna iz Ze-nice 4 milijone S dinarjev. S prostovoljnim delom so člani prispevali komaj 8 mi-lijonov S dinarjev, kar pa je zelo skromen prispevek gle-de na to, da je Svoboda naj-številnejše društvo na Javor-niku.

Brez dvoma združitve obeh godb ne pomeni izgubo, am-pak veliko pridobitev, saj nas le dober orkester lahko dostojno zastopa na vseh pri-reditvah.

V prihodnje se bo morala Svoboda prilagoditi razme-ram današnjega časa in iska-ti nove oblike kulturnega de-la.

Društvo bo zaživelo in us-pešno delovalo le, če bo vključilo več mladih, ki bodo odpravili z zastarelim nači-nom dela in uvedli nove ob-like kulturnega življenja.

D. Sedej

Gorenjska brez barvne-ga prospekta

Kakor je čudno, je vendarle res, da najbolj turistično razvit del Slovenije še nima svojega barvnega prospekta. Pri Turist progresu v Radovljici si za prospekt že dlje časa pri-zadevajo, vendar pa se vsa prizadevanja končajo ob vpraša-nju denarja.

Del krivde, da Gorenjska še nima svojega prospekta, ima — vsaj tako menijo v Turist progresu — Gospodarska zbor-nica Slovenije. Le-ta mora skrbeti za financiranje splošne turi-stične propagande.

Zato so se pri Turist progresu odločili za odprto pismo pristojnim forumom. V njem navajajo že sprejeta načela, da se bo turistična propaganda izvajala v pretežni meri prek regio-nalnih propagandnih edicij in da bo fond pri zbornici zagotavljal 40 odstotkov prispevka za lokalne reklamne edicije. Na taki osnovi je bilo tudi urejeno financiranje gorenjskega prospekta. Tako stališče je bilo tudi posredovano gorenjskim občinam in delovnim organizacijam ob zbiranju sredstev.

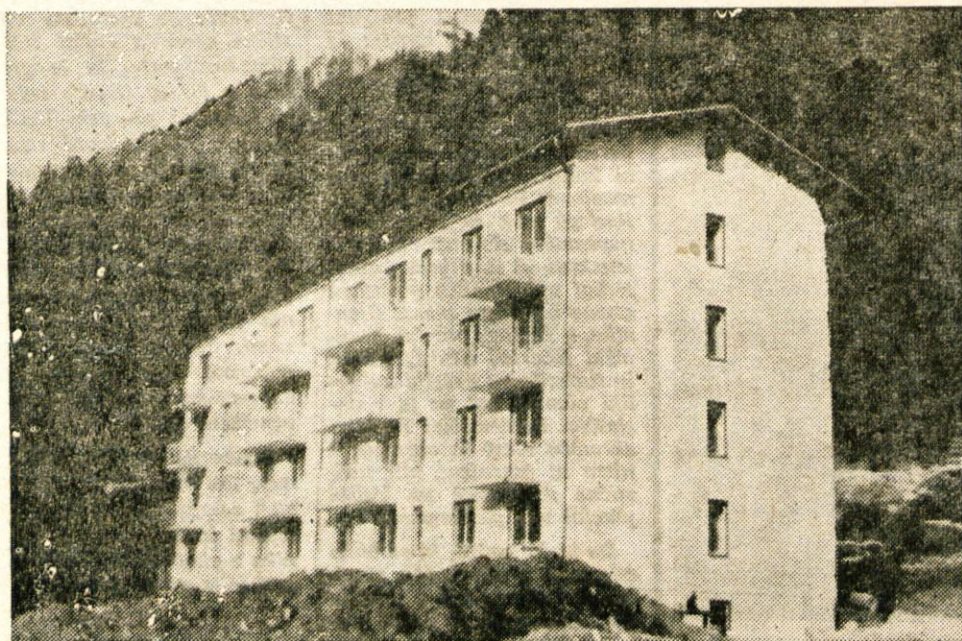
Prošnjo za 13,2 milijona starih dinarjev so v Turist pro-gresu naslovili na Gospodarsko zbornico že oktobra 1967. Zbornica pa jim je sporočila dva meseca kasneje, da so proš-njo po sklepu koordinacijskega odbora za turizem odstopili Turistični zvezi Slovenije. Marca so se ponovno obrnili na omenjeni naslov, vendar odgovora ni bilo. Šele oktobra lani jim je — ne Gospodarska zbornica — pač pa Gorenjska turi-stična zveza sporočila, da je koordinacijski odbor za turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije odobril 5 milijonov starih dinarjev za izdajo prospekta. Pogodbo naj bi sklenili z Gospo-darsko zbornico.

V Turist progresu pa menijo, da je ta vsota premajhna. Kje dobiti manjkajoči denar? Spremeniti bi morali tudi celo-ten koncept prospekta. Zaradi tega so pri Turist progresu sestavili predlog za spremembo načina delitve sredstev za turi-stično propagando pokrajin in celotne republike.

Predlagajo naj turistična propaganda ne bi bila centrali-zirana. Sredstva naj bi se stekala sicer na sedanji način, ven-dar pa naj bi se vodila evidenca, koliko je posamezna pokra-jina prispevala v skupni fond. Delitveno razmerje naj bi dolo-čal svet za gostinstvo in turizem gospodarske zbornice. O upo-rabi sredstev za turistično propagando naj bi odločal poseben koordinacijski odbor, ki naj bi ga sestavljali predstavniki turi-stičnih gospodarskih organizacij in pokrajinske turistične zveze.

Turist progres meni, da se sedanji način centraliziranega vodenja omenjenih sredstev ni obnesel, za Gorenjsko pa še posebno ne. Odprto pismo so poslali strokovnemu odboru za turizem in gostinstvo v Radovljici, Gorenjski turistični zvezi Kranj in vsem gorenjskim skupščinam.

B. Blenkuš

Novi dom upokoјencev na Jesenicah. V njem je 35 stanovanj. — Foto: J. Vidic

Prodaj

Prodaj 13 tednov brejo SVINJO. Repnje 43, Vodice 293

Prodaj nekaj tisoč kg REPE in otroško POSTELJICO. Naslov v oglasnem oddelku 294

Prodaj vprežne SANI in nove GAJBICE. Potoče 21, Predvdor 295

Prodaj VRATCA za pečnerjaveča. Naslov v oglasnem oddelku 296

Prodaj TEHTNICO - 150 kg. Ogled pri Franceljnu, dvorišče hotela Jelen 297

Prodaj zazidljivo PARCELO v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 298

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom. Sr. Bitnje 22, Zabnica 299

Prodaj SVINJO za zakol, težko 140 - 150 kg in BIKO, starega eno leto in pol. Sr. Dobrava 9, Kropa 300

Prodaj 5 PRAŠICKOV 6 tednov starih. Milje 14, Senčur 301

Prodaj dobro ohranjeno diatonično HARMONIKO. Povše, St. Rozmana 7, Kranj 302

Prodaj PRAŠICA za zakol. Voglje 106, Senčur 303

Zaradi selitve prodaj knjižno OMARO, 4 FOTELJE, kuhinjsko OMARO, 2 MIZI, STOLE, KAVČ in DIVAN. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Bizjak, Koroška c. 16/I, desno, Kranj 304

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA**objavlja**

prosto delovno mesto

PRODAJALKE

v novi prodajalni kruha in slaščic v železnikih.

Zaželeno je nekaj let ustrezne prakse.

Pismene prijave sprejema zadruga do 31. 1. 1969.

Prodaj 7 tednov stare PRAŠICE in večjo količino REPE. Zg. Brnik 70, Cerklje 305

Prodaj nakladalni TRAK za seno (traktorski). Voglje 86, Senčur 306

Prodaj dva ŠTEDILNIKA, električni in na drva (gorenje). Virtnik, Kranj, Šorlijeva 39/II 307

Motorna vozila

Ugodno prodaj VW-kombi (širok keson). Podjed, Binkelj 23, Šk. Loka 255

Kdor ima ČEK za avto, ga lahko zamenja. Prodaj MOPED T-12. Naslov v oglasnem oddelku 308

Prodaj 5 zimskih GUM z zračnicami 5,20 x 12. Naslov v oglasnem odd. 309

Kupim

HRASTOV LES (7—10 cm) kupim. Plačam najvišjo ceno. Pogoji popolnoma suh. Troha Milan mizar, Vižmarje 31, Sentvid nad Ljubljano 310

Kupim ZAJCE za pleme. Hotemože 50, Predvdor 311

Zaposlitve

Sprejem DEKLE, ki bi se rada zaposlila v Ljubljani. Galjevica 14, Ljubljana 289

Pozor, gostinska podjetja, gostinci!

Natakar z dolgoletno prakso v najboljših gostinskih podjetjih z ženo išče takojšnjo zaposlitev, prednost Gorenjska, Koroška. Ponudbe poslati pod »Gorenjec — stanovanje.« 312

Hrano in stanovanje dam mlajši upokojenki ali dekletu, ki dela na dve izmeni za varstvo dveh otrok (2 in 8 let). Naslov v oglasnem oddelku 313

Sprejem dva izkušena kvalificiranega ZIDARJA. Sattler Ivan, zidarstvo, Kokrica 76, Kranj 314

Stanovanja

Oddam opremljeno SOBO fantu. Naslov v oglasnem oddelku 315

Oddam opremljeno SOBO s posebnim vhodom in toplo vodo dvema moškima. Kranj, Kovačičeva 7 316

Obvestila

Strokovno polagam vse vrste PLASTICNIH PODOV IN TAPISOMOV. Rihar Tine, Vrhovci 11/5, Ljubljana 273

Obveščam cenjene stranke, da ne morem sprejemati mesa za izdelavo salam do 15. februarja, ker sem preobremenjen. KONC Alojz, predelava mesa, Naklo 274

Izjavljam, da nismo plačniki dolgov Irene Jančar iz Bodešič in naj ne verjamejo njenim klevetam. Mati Angelja Jančar in sorodniki iz Bodešič 22, Bled 317

VELEBLAGOVNICA

NAMA LJUBLJANA, Tomšičeva 2, objavlja prosta delovna mesta

za BLAGOVNICO V ŠKOFJI LOKI:

1. OBRAČUNSKI REFERENT

Pogoj: ekonomska ali njej sorodna šola in najmanj 3 leta prakse v knjigovodstvu ali na sorodnih delovnih mestih, znanje strojepisja, poskusno delo 1 mesec.

2. PRODAJALCE

za oblačilno in tehnično stroko

Pogoj: Šola za prodajalce in vsaj eno leto prakse, zaželeno znanje enega tujega jezika, poskusno delo en mesec.

3. SKLADIŠČNI DELAVEC

Pogoj: najmanj 6 razredov osnovne šole, poskusno delo 1 mesec.

Delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska služba do 1. februarja 1969.

N n a m a

Zahvala

Ob prerani smrti dragega očeta, starega očeta in strica

Franca Kokalja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovalcem cvetja, zvonarjem, pevcem in č. duhovščini. Posebno se zahvaljujemo sosedom za pomoč v teh težkih dneh, vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoče hčerke z družinami in drugo sorodstvo.

Kranj, dne 18. 1. 1969

KINO**Kranj CENTER**

22. januarja franc.-italij. barv. CS film CLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 16., 18. in 20. uri

23. januarja franc.-italij. barv. CS film CLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 16., 18. in 20. uri

24. januarja franc.-italij. barv. CS film CLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIČ

22. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA ob 16., 18. in 20. uri

23. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA ob 16., 18. in 20. uri

24. januarja angl. barv. VV film LADY L ob 16. in 20. uri, italij. barv. CS film AGENT SIGMA 3 ob 18. uri

Kamnik DOM

22. januarja angl. barv. VV film LADY L ob 18. in 20. uri

23. januarja angl. barv. VV film LADY L ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

22. januarja franc. barv. CS film LJUBEZEN MOJA ob 19. uri

23. januarja franc. barv. CS film LJUBEZEN MOJA ob 18. uri

Škofja Loka SORA

22. januarja jugosl. film NOŽ ob 18. in 20. uri

23. januarja angl. barv. film SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU ob 20. uri

24. januarja angl. barv. film SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

22. januarja angl. barv. film SMRT V OCEH

23.—24. januarja amer. barv. CS film TARZAN NA VELIKI REKI

Jesenice PLAVŽ

23.—24. januarja amer. barv. film DALEC OD RAZUZDANEGA KUPA

Dovje-Mojstrana

23. januarja nemški barv. CS film PIRATI MISSISSIPPIJA

Kranjska gora

23. januarja angl. barv. film SMRT V OCEH

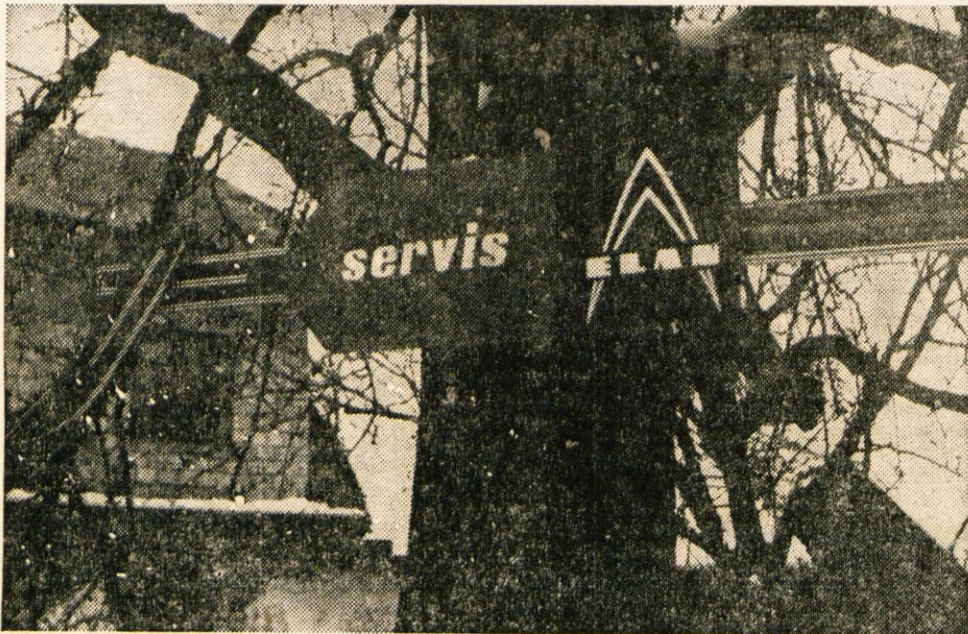
Radovljica

22. januarja angl. barv. film UPORNIKI ob 18. in 20. uri

23. januarja amer. film KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF? ob 20. uri

24. januarja amer. barv. film PIŠTOLE NE RAZPRAVLJAJO ob 20. uri

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročništvo: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Kakšen cestni znak je to? Ob cesti med Radovljico in Begunjami so ob cesti v Novi vasi posebni znaki in zlomljena smučka. To je kažipot do Elanove servisne delavnice, v kateri dela R. Finžgar. — Foto: J. Vidic

Občni zbor gasilcev iz Gorij

V nedeljo, 19. januarja, so imeli gasilci iz Gorij pri Bledu svoj redni letni občni zbor v prostorih kmetijske zadruge Gorje.

Člani upravnega odbora so na občnem zboru pregledali delo odbora kot tudi celotnega članstva. Gasilsko društvo v Gorjah obstaja že vrsto let, saj najdemo njegove začetke v »požarni brambi«, ki so jo ustanovili leta 1894. Medtem ko so bili gasilci takrat precej nemočni, pa danes lahko ob vsakem trenutku priskočijo na pomoč. Po osvoboditvi so bila vsa prizadevanja gorjanskih gasilcev usmerjena v izgradnjo novega gasilskega doma. Leta 1958 so zasadili lopate in zrastle so temelji novega doma. Ker jim je takrat zmanjkalo denarja, so dom spravili pod streho šele leta 1963. Spodnji prostori, kjer je garaža in prostor za brizgalno ter drugo gasilsko orodje, so urejeni. V zgornjih prostorih pa bodo uredili veliko dvorano, manjšo dvorano, učilnico za godbeni odsek, saj je znano, da imajo gorjanski gasilci marljivo amatersko godbo na pihala.

V okviru gasilskega društva je tudi mladinski odsek, ki dobro deluje. Poleti gredo pionirji na tavanje, medtem ko se pozimi udeležujejo smučarskih tekmovanj. To vsekakor vpliva zelo vzgojno na razvoj mladih gasilcev.

V zadnjih letih so posvetili precej pozornosti tudi strokovno-tehničnemu izobraževanju svojih članov, zlasti mlajših, ker menijo, da le s sodobnim znanjem lahko uspeš-

no rešujejo vse naloge.

Na koncu občnega zbora gorjanskih gasilcev so izvolili tudi nov odbor, ki bo s po-

močjo članstva, pa tudi vseh občanov, lahko reševal vse naloge, ki se pojavljajo.

J. Ambrožič

Ponesrečenca so spoznali

V petek, 17. januarja okoli šeste ure zvečer je na cesti drugega reda med Kranjem in Brnikom voznik kombija Alojz Gorenc iz Kranja zadel neznanega pešca. Ta je na kraju nesreče umrl. Pri sebi ni imel nobenih dokumentov, po katerih bi lahko ugotovili kdo je. Šele v ponedeljek se je zvedelo, da je pokojni Janez Krivec, star 27 let, doma v Kranju. Bil je že dlje časa brez zaposlitve.

Na Cesti železarjev na Jesenicah je v četrtek, 16. januarja zvečer, avtobus, ki ga je vozil Tomislav Polak, zadel Jožeta Tomaževiča, ki je hodil po sredini ceste. Ranjenega pešca so odpeljali v bolnišnico.

L. M.

Monter je prodajal stroje

Pred kranjskim občinskim sodiščem je bil prejšnji teden Fidorra Dieter, monter pri firmi Mengele v Gusbürgu, obsojen na denarno kazen 350.000 starih dinarjev in plačilo sodnih stroškov. Sodnik mu je odmeril kazen, ker je nezakonito prodajal razne kmetijske stroje svoje firme.

V svojem zagovoru je obtoženec — ki sicer opravlja monerska dela na poljedelskih strojih tudi za Agrotehniko — navedel, da ni poznal naših predpisov. Predpis namreč določa, da sme prodajati blago le zakoniti trgovski zastopnik s pooblastitvijo, ne pa fizična oseba. Fidorra Dieter pa je bil le monter brez pooblastil za prodajo strojev, ki jih izdeluje njegovo podjetje. Pred sodiščem je izjavil, da je stroje prodajal, ker je hotel z uspešno prodajo — posel je zares cvetel — dokazati svojemu podjetju, da je sposoben prodajalec. Tako pa bi lahko postal tudi resnični trgovski potnik pri Mengele.

Naš kazenski zakonik pa tako trgovino seveda prepoveduje. Obtožencu je uspelo do ovadbe izpolniti le del pogodb, ki jih je sklenil s številnimi kmeti na Gorenjskem in tudi na Štajerskem. Ostali denar, ki ga firmi še ni poslal, je bil po naših predpisih seveda zaplenjen. Zaplenjena vsota presega 3 milijone starih dinarjev, od tega polovico v devizah. Številne priče, bili so v glavnem sami premožni kmetje, so mogoče pri tem še najbolj prizadele. Druga stvar je, če jim bo Fidorra Dieter lahko povrnil denar ali priskrbel po pogodbi stroje, potem ko se bo vrnil v Zahodno Nemčijo.

Zelja po moderniziranem kmetijstvu ter poslovna monterjeva žilica torej nista bili ravno posrečena kombinacija. Morda bi kazalo v bodoče pri sklepanju kupčij ravnati opreznije. Tveganje pri takih kupčijah je navadno precej boleče, vsaj glede izgubljenega denarja.

L. M.

Nova imena ulic v Kamniku

Kamničani so se že dalj časa pritoževali, da nekatere ulice, ceste, poti in prehodi nimajo svojih imen. To dejstvo je delalo težave tudi kamniškimi poštarjem. Zato so odborniki kamniške občinske skupščine na zadnji seji sprejeli nekatera nova imena kamniških ulic.

V Mekinjah so cesto, ki se na začetku Ceste treh talcev odcepi v levo, imenovali po narodnem heroju Antonu

Kotarju — Martinu, ki je kot komandant bataljona padel leta 1944 v boju z Nemci. Ravno tako so imenovali v Mekinjah še eno cesto, in sicer z imenom partizanskega zdravnika dr. Tineja Zajca. Ta cesta poteka približno paralelno s Cesto treh talcev in se priključi na pot v Jeranovo.

Na Zapriškem in Trškem polju so kamniški odborniki sprejeli predloge za tri nova imena ulic. Cesto, ki poteka tik ob sadni drevorednici v Zapricah, so imenovali po župniku Frančišku Mihlu Paglovcu, ki je živel od 1679 do 1759, medtem ko so ulico, ki poteka paralelno z Ogrinčevo ulico in je neposredno povezana z Kranjsko cesto, imenovali po Jakobu Aleševcu, pisatelju, publicistu in uredniku, ki je živel v prejšnjem stoletju. Ulica, ki veže Kranjsko in Ljubljansko cesto na Trškem polju, je dobila ime po kamniško-zasavskem odredu.

V starem delu mesta so prehod, ki veže Titov trg s Šlandrovo ulico, imenovali Hipolitov prehod.

Potem ko so odborniki kamniške občinske skupščine sprejeli predloge za nova imena nekaterih kamniških ulic, so zahtevali, da naj pristojne službe občinske skupščine izdelajo načrt mesta. Ta naj bi poleg imen ulic vseboval tudi kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta Kamnika.

vig

Do 31. 1. 1969 GLAS brezplačno

NAROČAM GLAS

na naslov: _____

(Napisati priimek in ime, bivališče ter poklic)

podpis naročnika

Gorenjski tisk - Glas

Kranj

p.p. 69

Ivo Daneu na Jesenicah

Pred dnevi je bila v gledališču Tone Čufar na Jesenicah pod geslom Delo — rekreacija slovesna proglašitev rezultatov in podelitev nagrad najuspešnejšim tekmovalcem in tekmovalkam medobratnih športnih srečanj, ki jih je organizirala športna komisija železarne Jesenice.

Novinar Dela Jože Dekleva je na tej slovesnosti prikazal vrsto zanimivih barvnih diapozitivov o Mehiki, njenih ljudeh, navadah in običajih ter začetek, potek in zaključek XIX. olimpijskih iger. Pokazal je diapozitive najboljših naših in tujih športnikov, ki jih je posnel s pomočjo kolege, Borisa Škapina.

V kratkem razgovoru z Deklevo se je jeseniškemu občinstvu predstavil košarkar Olimpije Ivo Daneu, ki je govoril o svojih vtisih z olimpiade in kot prijeten sogovornik pokazal, da je lik pravega športnika.

Tovariš Jenko, referent za rekreacijo v Železarni, je v kratkem poročilu povedal, da njihovo delo zajema v glavnem tri panoge: športno, kulturno-prosvetno in izletniško, ki potekajo v zimskem in letnem času. Zanimanje za rekreacijo je v zadnjih letih kar precejšnje, saj jih je v prejšnjem letu prek 3000 sodelovalo na raznih tekmovalnih in prijateljskih srečanjih.

Ze zdaj se pripravljajo na vrsto prireditev, ki jih bodo organizirali ob praznovanju 100-letnice Železarne. Ob tradicionalnem troboju slovenskih železarn bodo letos prvič organizirali tudi zimske igre, pripravili se bodo na majsko srečanje, v okviru katerega vsako leto sodeluje od 15 do 20 delovnih kolektivov iz vse Jugoslavije, in organizirali več obratnih in medobratnih srečanj.

Na koncu je tovariš Prešeren, predsednik komisije za športno rekreacijo, podelil nagrade najboljšim obratom in posameznim tekmovalcem.

Večer je privabil v gledališče veliko ljudi, predvsem mladine, ljubiteljev športa in športnikov, ki so z veseljem spremljali barvne diapozitive in pristrčno pozdravili našega najboljšega košarkarja Iva Daneua.

D. Sedej

Uspeh Gorenjcev v Bolgariji

Na tradicionalnem mednarodnem mladinskem tekmovanju za pokal Spartak v zimskošportnem centru Borovec v Bolgariji je v slovenski reprezentanci nastopilo tudi več Gorenjcev. Najbolj se je izkazal Karel Krznarič iz Mojstrane, ki je zmagal v skokih. V tekih je najboljši

mesto dosegel Kranjčan Jelenc, ki je zasedel 10. mesto, medtem ko je bil Šparovec 30. V alpskih disciplinah je najboljši mesto dosegel mladi Aljančič, ki je v veleslalomu zasedel 10. mesto, v slalomu 7. in v kombinaciji 6. mesto.

A. Tomlin

Tudi slepi šahisti so aktivni

Šahovska sekcija Društva slepih v Kranju dolgo časa ni bila povezana s ŠK Borec. Pred nedavnim pa je bil storjen prvi korak. Najprej je član ŠK Borec Bertoncelj odigral simultanko proti šestim nasprotnikom. Dosegel je pet zmag, eno partijo pa je remiziral.

Kmalu zatem pa je ekipa ŠK Borec odigrala prijateljski dvoboj s ŠK Društva slepih in zmagala z rezultatom 6:1. Rezultati: Zbil : Uršič 1:0, Vujičič : Taroslavac 1:0, Sabić : Anželič 1:0, Nadižar : Grilj 1:0, Gazvoda : Martinčič 1:0, Gril : Pirc 0:1 in Stegne : Hudolin 1:0.

V. B.

Skoki v Dupljah

TVD Partizan Duplje je organiziral v nedeljo pregledno tekmovanje v smučarskih skokih na 25-metrski skakalnici v Dupljah. Premočno je zmagal Tone Rozman, lepo znanje pa so pokazali tudi pionirji.

Rezultati: 1. Tone Rozman 190,5 (21,5, 20,5 m) 2. Stane Klančnik 176,5 (19,5, 18 m) 3. Bojan Klančnik 146,5 (17,5, 16 m), 4. Jože Teran 137,5 (16,5, 16 m), 5. Brane Teran 132,5 (18, 18 m) itd.

J. Kuhar

Plavalni miting pionirjev v Kranju

Rekordi: republiški, klubski, osebni...

V organizaciji plavalnega kluba Triglav je bil v soboto v zimskem bazenu v Kranju plavalni miting pionirjev Triglava in Ljubljane. Na tekmovalstvu je bilo doseženih vrsta zelo dobrih rezultatov. Najboljši rezultat je zabeležila talentirana Judita Mandeljc na 100 m prsno — 1:23,0, kar je nov zimski republiški rekord in samo 3 desetinke slabši rezultat od njenega absolutnega rekorda Slovenije. Izvrstno je plavala tudi Boni Pajntar v isti disciplini. Zelo dobri sta bili tudi pionirki Rebeka Porenta in Erika Križaj. Pionirka Porentova je na 100 m hrbtno s časom 1:20,8 dosegla nov pionirski republiški rekord.

Pionirji so dosegli nekoliko slabše rezultate. Najbolj pa so se izkazali Fon, Čermelj, Svegelj, Slavec in Artač. Zelo dobre rezultate pa so dosegle tudi pionirke na novo ustanovljene plavalne šole. Košnikova, Fonova, Šarabonova in Maričeva so pokazale največ znanja. To je mlada generacija, ki obeta in bo lahko čez nekaj časa uspešno zamenjala sedanjo generacijo kranjskih plavalcev.

Rezultati: pionirji — 100 m prsno — 1. Fon (Triglav) 1:27,2, 2. Grčar (Triglav) 1:34,2, 100 prosto — 1. Čermelj 1:10,0, 2. Artač (oba Triglav) 1:11,8, 100 m hrbtno — 1. Svegelj (Triglav) 1:23,6, 2. Petrovič (Ljubljana) 1:24,8,

100 m delfin — 1. Slavec (Triglav) 1:29,8, 2. Pezdir (Ljubljana) 1:38,4, 4 x 50 m mešana — 1. Triglav 2:29,6, 2. Ljubljana 2:39,0; 4 x 50 m prosto — 1. Triglav I 2:14,9, 2. Triglav II 2:20,9.

Pionirke — 100 m prsno — 1. Mandeljc 1:23,0, 2. Panjtar (obe Triglav) 1:28,8; 100 m vrost — 1. Rus 1:14,6, 2.

Porenta (obe Triglav) 1:14,9; 100 m hrbtno — 1. Porenta (Triglav) 1:20,8, 2. Cepuder (Ljubljana) 1:31,9; 100 m delfin — 1. Mandeljc 1:32,2, 2. Križaj (obe Triglav) 1:44,6; 4 x 50 m mešana 1. Triglav 2:35,0, 2. Ljubljana 2:35,5; 4 x 50 m prosto — 1. Triglav 2:30,6, 2. Ljubljana 2:31,6.

P. Didič

Smučarski skoki

V Besnici, namesto v Naklem

Organizatorji letošnjega osnovnošolskega prvenstva kranjske občine v smučarskih skokih so se odločili, da bodo izvedli tekmovanje v Besnici na tamkajšnji 25-metrski skakalnici, namesto v Naklem. Snežne razmere na

skakalnici v Naklem niso ugodne, da bi izvedli to prvenstvo v Naklem. Prvenstvo bo jutri, v četrtek, 23. januarja ob 15. uri v Besnici. Prijave bodo sprejemali na skakalnici do 14.30.

J. J.

Šunkar, Grilec v državni reprezentanci

Minuli teden so bila na smučiščih pri Celjski koči kvalifikacijska tekmovanja v smuku in slalomu za vstop v državno reprezentanco mladincev. Na tekmovanju smo Kamničani prvič dobili svoja predstavnika v državni ekipi. Tako si je Marjan Grilec s tretjim mestom v slalomu

»privozil« mesto v družbo najboljših. Jugoslovancem, prav tam pa si je s četrtnim mestom v smuku zaslužil nastopanje Bojan Šunkar. Oba sta tekmovala v vrstah mlajših mladincev, sedaj pa jima bo v družbi najboljših omogočeno sistematično in intenzivno tekmovanje.

T. S.

V soboto skoki v Besnici

Prva prireditev v okviru proslave 30-letnice smučarskih skokov v Kranju bo prihodnjo soboto, 25. januarja, na 25-metrski skakalnici v Besnici pri Kranju. To tekmovanje pa bo hkrati tudi občinsko prvenstvo za pionirje kranjske občine, po koledarju smučarske zveze Slovenije pa bo veljalo tudi za kategorizacijo pionirjev. Za tekmovanje, ki bo z mednarodno udeležbo, se je že doslej prijavilo lepo število mladih skakalcev iz vse Slovenije. Nastopili pa bodo tudi odlični mladi skakalci iz Zahomca v Avstriji.

Tekmovanje se bo začelo ob 15. uri, organizator bo pa sprejemal prijave do 14. ure na skakalnici. Skakalnica v Besnici je že pripravljena za trening in imajo vsi klubi možnost treniranja za to tekmovanje.

J. J.

Prvenstvo Kranja v tekih

V Nemiljah je bilo pred dnevi prvenstvo Kranja v smučarskih tekih za mladince in pionirje. Žal na tekmovanju ni bilo niti enega tekmovalca iz mesta, ampak so se na startu pojavili le tekmovalci iz kranjske okolice. Na tekmovanju niso nastopili najboljši, ki so nastopili na drugih pomembnejših tekmovanjih doma in na tujem.

Vrstni red najboljših: mlajši mladinci — 1. Lojze Fister,

2. Franc Mohorič, 3. Lado Nikšič; starejši pionirji — 1. Matevž Kordež, 2. Janez Kavčič, 3. Srečko Bešter; mlajši pionirji — 1. Janez Jelenc in Božo Kordež, 3. Franc Zupanc itd.

F. Šparovec

Skakalna šola v Poljanah

V ponedeljek je začela delati skakalna šola v Poljanah nad Skofjo Loko. Vodstvo tamkajšnje področne planiške skakalne šole je namreč pripravilo za zimske počitnice začetne tečaje za mladino do 10. leta starosti.

Francija Zlato lisico-kaj ostane nam?

Slovenija je z velikimi prireditvami, ki jih je skotaj brez izjeme organizirala odlično, dobila sloves zanesljivega organizatorja. Ne s'ovimo samo zaradi gostoljubja in lepih krajev, ampak tudi zaradi res brezhibne tehnične organizacije in discipline. Vse prepogosto pa moramo ugotavljati, da na teh velikih tekmah nimamo kvalitetnih športnikov in da pri rezultatih ne žanjemo niti približno toliko uspeha kot pri organizaciji.

ZA KOGA VELIKE PRIREDITVE?

Kot člani organizacije OPA, ki združuje alpske dežele, imamo nekaj ugodnosti. Naj naštejemo samo dve: naši smučarji se lahko v določenem številu brezplačno udeležujejo največjih tekem v tujini, ker jih morajo organizatorji povabiti k sodelovanju na njihove stroške, mi pa lahko vsako leto organiziramo dve veliki tekmi v Kranjski gori in na Pohorju.

Natančnih podatkov o tem, kako vplivajo te tekme na naš turizem, razvoj smučanja in trgovino ter gostinstvo, nimamo. Lahko samo uganjamo. Eno je zanesljivo. Tekme so priložnost za vse, vendar kljub nekajletni tradiciji športniki, gostinci, trgovci in turistični delavci ne morejo najti skupnega jezika.

KAKO JE V TUJINI?

Wengen in Grindelwald sta letos že 39-ič organizirala švicarski smučarski teden. Pred tremi leti so hotelirji teh dveh turističnih centrov začeli razmišljati, če bi še podpirali obe sicer zelo dragi tekmi. Direktor turizma v Wengnu je v Zürichu naro-

čil študijo (ki tudi ni bila poceni), kako vplivata obe prireditvi na turistični in gostinski promet v omenjenih krajih. Podatki so bili tako prepričljivi, da hotelirji verjetno ne bodo tako kmalu prišli na podobno misel kot pred tremi leti. V prvi polovici januarja, ko so denarnice zaradi nenehnih praznovanj ob koncu leta prazne, se skoraj vsa zimska središča v Alpah pritožujejo nad slabim obiskom, medtem ko Wengen in Grindelwald nimata kam z gosti.

SMUČARSKI CIRKUS

Mi si tega gotovo ne moremo privoščiti. Tudi Švicarji in Avstrijci tarnajo, da jih stane preveč. Seveda pa je velika razlika med tekmo v Kitzbühlu, če tam zmaga Avstrijec ali Francoz. V prvem primeru bo tam neprimerno več avstrijskih turistov kot v drugem. Zato je dolžnost pripraviti reprezentanco, dolžnost vseh, ne samo smučarske organizacije. Moč reprezentance je najboljše zagotovilo za finančni uspeh prireditve. Avstrijci neradi pridejo na tekmo, če so prepričani, da jih bodo Švicarji ali Francozi nabili.

KAJ SI LAHKO PRIVOŠČIMO MI?

Prve tekme letošnjega leta so pokazale, da smo letos še slabši kot lani. Tudi Pohorje ni prineslo nič novega, čeprav je Zurajeva štiriindvajseta. Kljub velikim naporom za organizacijo, ki so jo brezplačno opravili v izredno težkih razmerah, je treba resnici na ljubo povedati, da je prireditev zbrala več ali manj le drugi razred kvalitete, čeprav je bilo med njimi nekaj izrazitih mladih talentov.

Sezona je v polnem razmahu in zdaj si že lahko priznamo, da si letos ne moremo privoščiti več kot uvrstitve okrog petdesetega mesta, če je konkurenca res elitna. Taka rezultatska bera pa ne more navdušiti.

ALI POTREBUJEMO VRHUNSKO REZULTATE?

Če bi bilo treba odgovoriti samo z »da« ali »ne«, bi morali odgovoriti »NE«, pa čeprav je to verjetno za marsikoga nesprejemljivo. Če pa poskušam to še razložiti, je morda razumljivejše. Naša tovarna smuči je manjša kot so tiste, ki potrebujejo in zato tudi podpirajo alpske smučarje pri Francozih, Avstrijcih, Švicarjih ali Nemcih. Naši turistični centri, če jih sploh lahko tako imenujemo, so pravi palčki v primeri s podobnimi po svetu, ki prav tako podpirajo smučarje, ker potrebujejo velike prireditve in uspešne predstave. Njihove zmogljivosti in blagajne so mnogo večje od naših. Lahko bi še naštevali, vendar se mi zdi to najvažnejše. Interes za smučanje v državi strmo pada od severa, se pravi od Slovenije, proti jugu. Sami ne moremo zdržati tekme s sosedi niti s številom smučarjev, še manj pa z denar-

jem, ki ga imamo za njihov razvoj. Naši rezultati v mednarodni areni so primerni razvitosti ostalih najpomembnejših panog, ki spremljajo smučanje in od njega živijo, oziroma zaradi svojega blagorja podpirajo smučarski šport.

KAJ LAHKO POPRAVIMO?

Če se odpovemo uvrstitvam, ki bi pomenile enakovredno uveljavitev našega smučanja v primeri s tistim, ki ga goje v najmočnejših alpskih državah Evrope, verjetno ne moremo računati na kaj več kot na uvrstitev okrog 25.—30. mesta. Tak cilj pa bi se verjetno kljub vsem težavam in pomanjkljivostim dal doseči. Izgovorov, ki se vsako leto tako enostavno sučejo okrog visokih startnih števil, pomanjkljivih priprav, pomanjkanju opreme in tako naprej, najbrž ne moremo več jemati resno. Priprave in oprema ter možnosti raznih špancev, Bolgarov, Čehov, Slovakov, Libijcev, in ostalih, ki nas na mnogih tekmah puste za sabo, najbrž niso tako briljantne. Treba je tudi sem ter tja opomniti in priznati, da tisti, ki že nekaj časa vodijo naš zimski šport, marsičesa ne znajo in da je krivda tudi

pri njih, čeprav so v zobeh največkrat smučarji, ki se slabo uvrste ali še raje sploh ne pridejo skozi cilj. Treba bo razmisliti o tem, kaj je naš tradicionalni šport, kje bi dobili strokovnjake, ki ni treba, da so tako dragi. Zakaj se nam je dvignila raven hokeja, odkar so pri nas trenerji iz CSSR? Zakaj je naša reprezentanca sestavljena skoraj izključno iz študentov, ki izgubljajo študij in smučarsko kariero? Zakaj podjetja in njihovi predstavniki bolje in raje slišijo takrat, kadar jih za pomoč prosijo nogometni funkcionarji? Zakaj se inozemski smučar iz tretjega kvalitetnega razreda celo v slalomu lahko uvrsti med prvih deset, naš pa samo z nekoliko slabšo startno številko pristane na repu.

Letošnja sezona, ki se verjetno ne bo iztekla bolje kot se je začela, bo prav gotovo zadnja priložnost, da odgovorimo na ta in podobna vprašanja, če nočemo, da bo naša udeležba na velikih tekmah v tujini dajala povoda za posmeh vsem tistim, ki komaj čakajo, da bi se smučarji osramotili in vzela vere v ta šport še tistim, ki verjamejo vanj in ga imajo radi.

M. T.

Naročniki našega časnika, ki so bili lansko jesen izžrebani za potovanje v neznano, se najbrž še spominjajo izleta na Štajersko. Takrat smo se ustavili tudi v vinski kleti v Ptuj. Prav od tam je tudi gornji posnetek.

Za demokratičen postopek je potreben tudi čas

Na ponedeljkovi seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Tržič so obravnavali priprave na bližnje volitve in po dokaj burni razpravi, ki je trajala skoraj tri ure, ugotovili, da občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij ne morejo sprejeti odgovornosti za povsem demokratičen potek kadrovskih priprav na volitve, kajti novega volilnega zakona še ni. — Člani izvršnega odbora so zahtevali naj predstavniki zakonodajalcev pojasnijo jamnosti, zakaj novega volilnega zakona še ni in naj odgovorijo, zakaj so sprejeli takšne sklepe o razdelitvi volilnih enot, ker so po njihovem mnenju preveč zastopani centri, premalo pa druga področja.

nju preveč zastopani centri, premalo pa druga področja.

Ugotovili so sicer, da nastaja zamuda zaradi tega, ker še niso sprejeli spremembe ustave, da pa to ne bi smelo biti opravičilo. Kljub temu in še mnogim drugim stvarim je izvršni odbor zelo prizadevno razpravljal o kadrovskih in tehničnih pripravah na volitve in menil, da ne bo spreminjal že dvakrat potrjenih stališč o dosledni rotaciji odbornikov po štiriletni mandatni dobi, da pa bodo v občini upoštevali resnične potrebe republike pri kadrovski sestavi novih skupščin in njenih organov.

-rk

Tudi letos dve nagradni žrebanji za naročnike Glasa
Nič še niste zamudili. Še vedno se lahko naročite na Glas in plačate polletno ali celoletno naročnino. In morda boste potem prav vi izžrebani!